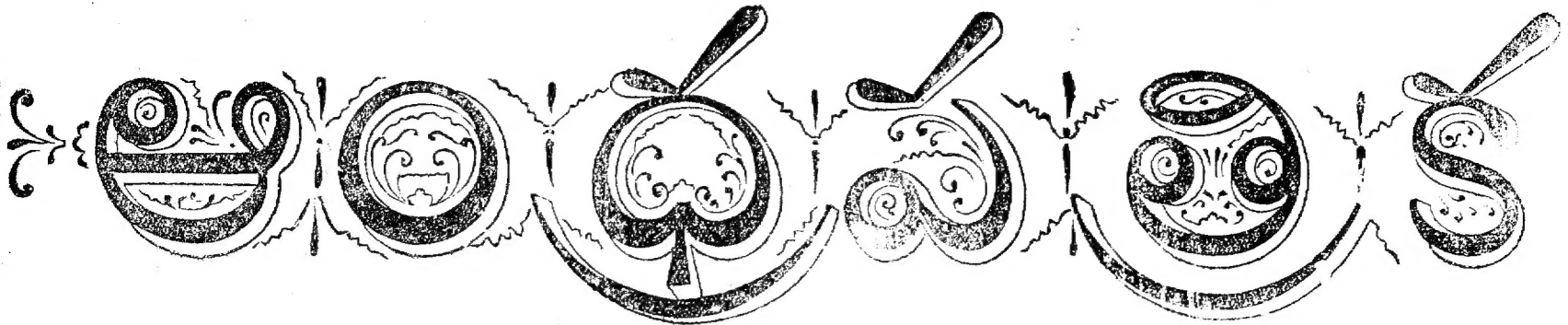

విడి వత్రిక 1-30-1-6

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

310638 వ్ర తి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Vol. 10.
నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూలై నెల 4-వ తేది బుధవారము
రుధిరోద్ధారి నా మ స ం వ త్స ర ము, నిజ శ్మశ్మమాన బహుళ వృషి ౬.

No. 81
నంచిత రం

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

మ న మ యి న మ ం దు

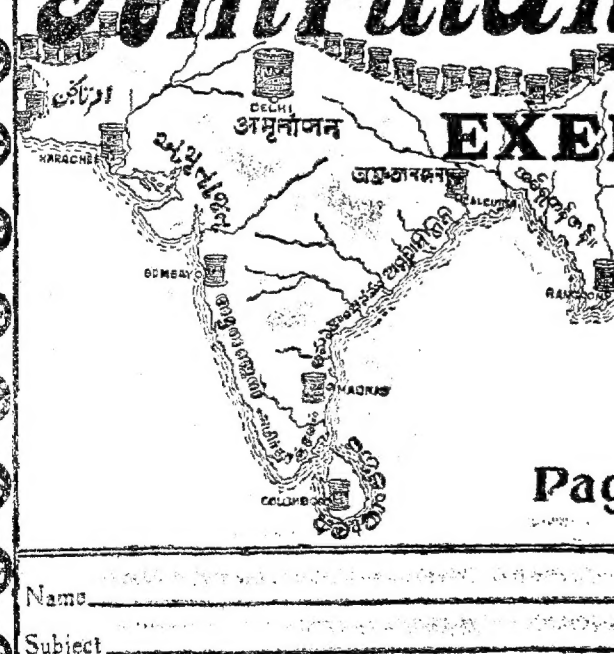
చక్క-ని డ బ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్ర తి యి ం ట ను ం డ ద గి న ది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగల మాయవండుగా
నగలుగుదులవలన మోక్షముగలుగను. మంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోక్షముగలుగదు అమృతాంజనపు అగ్రస్థిభ్యారవలన జేశమునందంతటను వెలసినది

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

Amrutanjani

EXERCISE BOOK.

Pages

Name _____

Subject _____

Class or Form _____

School or College _____

AMRUTANJAN DEPÔT.

6, Thambu Chetty Street,
MADRAS.

రూ లు వే సి న ది, రూ లు లే ని ది
11 పా మ ల గ్నే బ కా గి త ము

40 పేజీలు 1 గ్రాసు 6-12-0, 64 పేజీలు 1 గ్రాసు 10-8-0, 80 పేజీలు 1 గ్రాసు 18-8-0.
1 క్యూబరు బైండు 1 డబ్బా 3-3-0, 1 1/2 క్యూబరు బైండు 1 డబ్బా 4-8-0, 2 క్యూబరు బైండు 1 డబ్బా 5-10-0.

రుధిరోద్ధారి సంవత్సర ఫలం

సీ॥ కలియుగాంతరమునం దిలవై నువేలవై నిరువది
నాల్గు వత్సరములకుడ సరిగురుద్ధారి సం
వత్సరమునందు పరివర్తనము జెందు ధర్మము
వీరుడు ప్రత్తియును నేను చతుశ్చమము
భజరాగులు వెల్లె శివార్థమున బిరుదుల
పొగాకు ధనియూలు పుపుని సముదాల
విశేలు నగునుమంద! మిండులోగొన్ని మిక్కిలి
మందమాట! దోచునని యోగదృష్టిచే చాచే
పల్లి రామబ్రహ్మంబు గుంటూరుపుండ్రి! డరిసి
పల్లికనీసూక్తి దీని తత్వంబుగనుడు॥

విన్నవించు,

చాచేపల్లి. రామబ్రహ్మయ్యలు గుంటూరు.

MONEY Making Book.

"Key to fortune" (in Press)

Sent FREE on request agents, and
supplies of Patent medicines, Books,
Watches, Clocks etc., at cheapest
rates.

Apply to Pearl & Co
Victoria Gardens. Bombay.

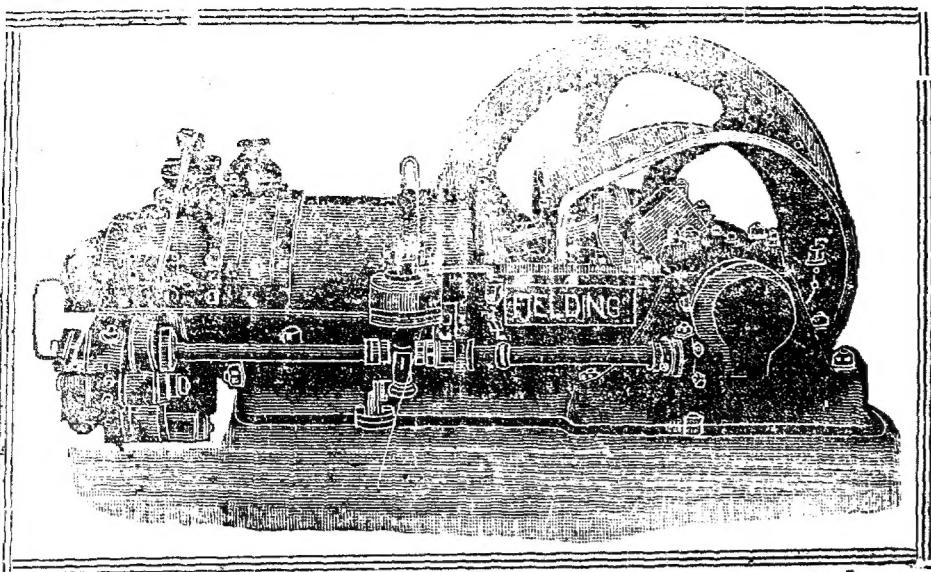
రత్నపురుష లేఖ్యం

గురువారమున, ఇతర కారణములవల్ల కలిగిన వ్యక్త
వ్యయము లోనగుచి బలమునకు శ్రేయము ఈమూర్తి నా గురువారము
తెలియజేయడము. విశేషించి యాచనము గను, శ్రే 1-కి
న 8-4-0 లు. సేవ లేఖ్యము - అన్ని సే రోములు అద్భుత
మగా మారుచు. బుడ్డి 1-కి 1-8-0, కేటలాగ్ ముద్రము

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పిల్లింగు కెమిడికల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నస్వల్పధరలకే అమలమగుచున్నవి. అన్ని నయినా ప్లాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి సులభమయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

586 సోల్ యేజంట్లు:—డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో, 12, తంబు శిట్టిపేథి, మదరాసు.

సంస్కృత గ్రంథములు — తెనుగులిపి

అమరకోశము మూలము. — స్వల్పార్థము, అంగ్లేయ భాషాంకితపదములగుది చిన్న నైజా అట్టలెండు	ఆంధ్రవిభుండురాయము — ఆంధ్రసామంత్యగూహ, ఆంధ్రసామంత్యము, సాంబినియుంపు) కాలికో
0 0 0	0 0 0
మధ్యకాండము మూలము 16 పట. కిల్లానలెండు	రామదాసుచరిత్రము
0 0 0	0 0 0
స్తోత్రార్థము 1 మ. భాగము కిల్లానలెండు	డిటో కాలికోలెండు
0 0 0	0 0 0
డిటో 2 మ. భాగము	వృషింహశతకము — మూలముమాత్రము
0 0 0	0 0 0
డిటో 8 మ. భాగము	కాలరామాయణము డిటో
0 0 0	0 0 0
క్రితగవద్దీర. — మూలముమాత్రము, చిన్న నైజా	ఇందిర
0 0 0	0 0 0
క్రివిష్ణు సునానసామస్తోత్రము, చిన్న నైజా	కామల
0 0 0	0 0 0
డిటో కామరసింహ	క్రి. వేంకటాద్రిస్వామి కీర్తనలు
0 0 0	0 0 0

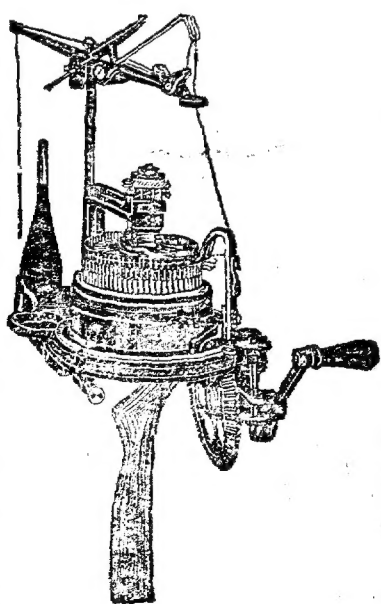
ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రాలయము, మదరాసు.

క్రొత్త హారిసన్ "సన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

522

గృహము, న్యడేకి, కర్మాకారము మొదలగు పనుల కుపయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రకము, ధరసరసము, చాలకాలము వరకు బాగుగా పనిచేయును

మేజోల్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు వాటిని అల్లును, అంగ్లసామ్రాజ్యమందు అంతటను వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న ది హారిసన్ పేటెంటు నిట్టింగు మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే తయారు చేయబడినవి.

వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుటలెను:—

For Particulars apply to :
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS

Telgram : "BRAD."

దంత చూర్ణము పండ్లపొటు తీపులకు మంచిపాడుము చక్కని డబ్బీ 1-కి అణాలు 2.

అమృతాంజనము, డిపో బొంబాయి లేక మదరాసు

ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్

ఫార్మసి లిమిటెడు

185, మాంటురోడ్డు, మదరాసు

నో టీ సు

మదరాసు, జార్జిటౌనులో నుండు కాలాదారుల సౌకర్యార్థమై గోవిందప్ప నాయకవీధి నెం 8 రు భవనము నందు బొంబాయి కోవిధానమును ఫాసిందియియ్యము. ఆయుర్వేద భూషణ కండిక ఎమ్. దొరస్వామి అయ్యంగారు: ఏ. కె. ఏ. సి. ఆనర్ గ్రాజు ఇచ్చట ప్రతిదిను (పాకె, సాయంకాలములందు ఉండును. అదివారములందు తప్ప తతియ రోజులందు ప్రతిదినము నందు సాయంత్రము 6 గం మొదలుకొని 7 గంటలవరకు దాక్షుడు ఆ. లక్ష్మీకలి బి. ఏ. ఎమ్. బి. సి. ఎమ్ గారి సలహాను కూడ పొందవచ్చును.

కలరా సంజీవి

రాకుండనాపున వచ్చిన తప్పకకుసుమము

కలరా, విరేచనములు, అజీర్తి మొదలైన ఉదరరోగ ఉలకు ఇది యొకవిశేషభవము. కలరాకుసంజీవియే గారంటి గా తుడుచ్చును. తనియెడల నైమతిరిగి తప్పక యివ్వబడును. అనేకయోగ్యతావర్తములు పొందవడి యున్నది కలరానాస్తి వివరముల కొరకు ఉచితముగా పంపబడును.

వెల సీసా 1-కి రూపాయ 1 0 0.

విలాసము:—

డి. గౌతమిమెడికల్ హాల్,

బెజవాడ.

మదరాసు ఏజంట్లు:—

రాబట్ల కో

41 కంఠవృక్షావధి, మదరాసు.

గనెరియ

బి. సి. మిక్ చెరు:— అను మందు సెగరోగమును పూర్తిగా మార్చును. వెంటనే గుణము కనబడి వాడ తగ్గును. మంట, చురుకు, ప్రచించుట అగును. గనెరియ వీజములను సకిం కడేసి దీర్చించిన సెగరోగమును అమరము లేకుండ మార్చును. పర్యాయలేదు. 16 ద్రామల ద్రావణము 22 మార్తలు 8 రోజు లకు వాడవలెను. వెల రు 2-0-0, బి. సి. గా రు 2-8-0 ఈ మందు బెజవాడలో జొంబాయి ప్రేడింగు కంపెనీ వారి హాపులో కూడ అమ్మబడును. 678

ఎ. నియోగి కంపెనీ, గవర్నరు పేట, బెజవాడ.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృష్టి, హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, కుంభకాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమోకావారి చీల్చేక తమా మాలు, విశిష్టవిశోదవిద్యలు గలవు. ఇంకే గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో మృత్యువును, కరీరములేని తలకాయచేత మాటులాడించుట భూమిపై గజముయొక్క గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విశిత్రములు అనేకములు అన్నవి. ఈ గ్రంథ ము మనం దుర్భరముగా మేజ్ చేయగలం గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల రూ 4-0-0 అ. 2118

పి. ఆర్. జనార్దనరావు, బెంగళూరు గుంటూరుజిల్లా.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

శుభమై అనుభవసిద్ధమగు 600 చికిత్సలను తెలుపు సద్వైదిగ్రంథము ప్రతియింటి నుండవలసిన అంశముగా చేయవలసిన ముద్రము 18 1-4-0 835 (2)

ఆరోగ్యవైద్యము:— వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తప్పక చదువ దగినది 1 8 0-6-0 బి.సి. 0-4-0

ఆయుర్వేదచరిత్ర:—ఆరోగ్య, వైద్య, కారక, నిర్భాగ కర్మగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపరిశో. మారిది యుచితము చందా రు 2-8-0 వైదిగి వీరకాలమును కొరవవారికి 2-12-0 లకు పంపెదము, ఆయుర్వేదగ్రంథమందలి, వెరిచేటి. (నెల్లూరు జిల్లా.

ఆంధ్ర దేశమునుండి రెండవముగా నాగపురమునకు బయలుదేరుట

బాటియన్లతో సంరక్షణార్థము సర్వోత్తమ మైనదని టకు ఆంధ్రదేశమునుండి కాంతిపేటకు రెండవముగా జూన్ 30 క తేదీ రాత్రి బెజవాడనుండి హైదరాబాదు మహామండలి దుగా నాగపురము కైర్తి. కడప నెల మధ్యభాగమున రాజుడు హైదరాబాదునుండి మొదటిముగా కైర్తి సంగతి విదితమే. రెండవముగా నాగపురమునుండి కైర్తి సంగతి రెవరనగా:-

- 1. పోలీస్ గజెటింగువు పోలీసుగాడు సి. యస్. ముహమ్మద్ కాలాధిపతి (జట్టు పెట్టె)
2. బంకా అచ్చయ్య పోలీసుగాడు, వర్తకులు
3. తమ్మ సరసింహం పోలీసుగాడు, వర్తకులు (వీరిది వరకు పట్టాల పుట్టించే వచ్చినవారు)
4. పీసపాటి మన్మథరావుగాడు, సహాయ నిరాకరణకు లంబించిన విద్యార్థి
5. తాడికొండ పోలీస్ కేంద్రంగాడు, వర్తకులు
6. క్రొత్త సదాశివంగారు కైర్తి, హిందీ ప్రచారకులు
7. కొన్నగడ్డ సీతారామయ్యగాడు, బెజవాడ బస్టి కాంగ్రెసు ప్రచారకులు
8. తూములూరి రాఘవయ్యగాడు, వర్తకులు ఇదివరకు బెజవాడలోని స్వామిరథమునకు బాటియన్ల నాయకుల కలముల ను కట్టినందులకు నాలుగు నెలల కఠినమైన పనులనుండి వచ్చినవారు.

వీరిందకును విద్యార్థులగు యవకులు, మంచి జేకాభి మానులు. సాత్విక స్వభావము గలవారు. ఉద్యమ ప్రారంభము నుండియు బెజవాడలో కాంగ్రెసు ప్రచారమునందును మహాత్ముని రాజ్య ప్రవక్తలను మోదలగు ప్రత్యేక సమయములందును కాంతిపేటకు ప్రత్యక్షమైన సేవజేయువారు గావుననే బెజవాడనుండి వెడలు మొదటి ముఠాను గౌరవము పీఠిక వచ్చు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు కలగ జేసియున్నారు. ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగారి సలహా ననుసరించి, ఈ జేకాభిమానులు బెజవాడ నుండి కైర్తి పుట్టించి కోలాహలమును చేసియుండలేదు. త్రోవ లోను యాద్రోహమిని చేరక ముందును వీరి కేవల యాద్రోహములు ఆయాసములు కలగ చేయబడునని తలచి అట్టివి తప్పించుకొనుటకై వీరిని నిశ్చలముగాను కాంతిపేటగాను పంపిమి. ఈ నెల 1 క తేదీ ఉదయము ఈ ధీరవర్తకులు హైదరాబాదులో దిగి మన మిత్రులగు శ్రీయుక్త మాదపాటి మానుమంత్రి రావువంతులు గారి కలన విశేషమును యాదరణను పొందిరి. ఆ రాత్రి 9 1/2 గంటల రయిలులో సికింద్రాబాదుకు వదిలి కైర్తి.

ఈ జేకాభిమానులు నాగపురమునకు వెడలుటకులన బెజవాడపురమున గొప్ప యంత్యనామము గలిగినది. వెంటనే వెడలుటకు సిద్ధముగానున్నామని విజయవాడనుండి రాను మరాల వారు నాకు తెలియజేసియున్నారు. రాజకుమార్తెదరము వారు కూడా కడప మహామండలి కైర్తిను కుప్పివారు. రెండవముగాను పంపగానే ఇంకను ముఠాను పంపుటకు సిద్ధముగా నున్నాడు.

ఇక జిల్లాలు వెనుకబడి యుండలేదు. తమ జిల్లానుండి ముందు పంపవలెనని అనేక జిల్లాల కార్యదర్శులు కన్పించి చేయుచున్నారు. రాజమహేంద్రవరం, బెజవాడలు తమకు తిగి వంతువచ్చు వరకును కోరికలను ఆగవలసియున్నది. ఈ నెల గాంధీదినము (18 క తేదీ) లోపల ఇక జిల్లాలనుండి రెండుముఠాలు ఆంధ్ర కాంతిపేటకు వెళ్లుదు. నాకు వ్రాయుచున్న ప్రత్యేక కృత్యమును తమ జిల్లా సంఘములకు దరఖాస్తులు పంపమని కోరుచున్నాను.

అ. కాళేశ్వరరావు, కార్యదర్శి

అంధ్ర రాష్ట్ర బాటియన్ల సంఘము

ఇండియన్ బ్యాంకు

మదరాసు ఇండియన్ బ్యాంకు 1928 నా 80 జూన్ తో అంతమయ్యే ఆర్డర్ ను రుసుము 180085-0-2 నికర లాభము గడించెను. ఆ సంవత్సరము లాభము రూ 857664-15-7 ఆ. ఖర్చులు రూ 224579-14-11 ఆ. కడపిన సంవత్సరము తొలుతు 1757-8-2 లు కోసము ఈ ఆర్డర్ సంవత్సరమునకు ఖర్చు పెట్టుటకు రూ 150142-3-10 ఆ. గలవు.

వేగుజుక్క పరివర్తనం, బరంపురం, (గంజాం) కాలారాయి

యను గ్రంథమునై పండిత బహుమాన వరీక్ష 1928 పెట్టెబరు నెలలో జరుగబోవుచున్నది.

వరీక్షకు తయారగుటకు, తగినంత కృషి చేయవలసినది. వరీక్షకు వచ్చునట్లు వ్రాయుటచే నీ కింది మార్పులు చేయబడినవి:-

- (1) వరీక్ష 1928 పెట్టెబరు నెలలో జరుగును. నవంబరున తేదీ ముగియును తెలుపబడును.
(2) దరఖాస్తులంపుటకు ఆఖరు తేదీ 1928 ఆగస్టు నెల 31-క తేదీ.

ఇంకను వివరములగు భోగ్ కల్లాలు కోరువా కింది చిరు నామాలు వ్రాసిన బడయగలరు.

జే. వేంకటేశ్వరరావు, కార్యదర్శి

వేగుజుక్క కార్యాలయము, బరంపురం-గంజాం.

ఆంధ్ర భిలాభతు సంఘ సభ

జూలై 1 తేదీ 1928 నా కాకినాడలో ఆంధ్ర భిలాభతు కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ జూన్ మహమ్మద్ సాలార్ మధ్యగారి అధిపత్యమున కూడినది. ఈ దినక తీర్మానములు ఆమోదింపబడినవి.

ఆంధ్రదేశమున కొందరు హిందువులు మహమ్మదీయులకు సాంఘిక చారిత్రక విషయములు కథలుగా వ్రాసి దూషించుచున్నారు. అందులో ముఖ్యముగ కాటకములు మహమ్మదీయుల క్రైస్తవులను పరిత్రుకలను లంజలుగా జేసియు ఉత్తమమహమ్మదీయులను త్రాగుబోతులుగను తుంటులుగను జేసి ప్రవర్తించుచున్నారు. మతాంతరం నిట్లు దోషమాడ్కి చేసిన ధర్మని పరిధ విందుటకుల మహమ్మదీయుల హృదయములు రేగిపోవుచున్నవి. దీనివలన హిందూ మహమ్మదీయుల కడలెగి కలములు అనైక మత్యము అవస్థాము జనించుచున్నది. ఈ మధ్యకథలను వెంటనే కాంగ్రెసు భిలాభతు సంఘముల వాయకులు అలాంటి వాదనలను దివి తీర్మానించడమయినది. (దీనిని సాధ్యమయినంత త్వరలో జేక నాయకులు యాభిమాని చేయుచున్న దీని పర్యవసానము ప్రమాదముగా మారిపోవునని కంకించుచున్నాము.)

మొహమ్మదు మొహియద్దీన్ బాటో,

కార్యదర్శి

నెమిలాటపాట

అక్క చూడవే నెమిలాట! అది ఏమియోద్యమ నెమిలాట! ముడిమూడియ్యుండే నెమిలాట! శురంగిలపాదలో నెమిలాట! ఏటికట్టులో నెమిలాట! ఎచ్చటకావిన నెమిలాట! అక్క ఎండకవచ్చు నెమిలాట! ఎక్కడకావిన నెమిలాట! అక్క

ఎలక పాట

చీకటికి క్రూరు కన్నులకు తెలిగాదు నెలకొక్క ముట్టుమై పోయిరమ్మంపే || రాలేజీ రతిచేవుమా || నారతిచేవుదొప్పే || దోకదోసామీ పిల్లబడిరిరానో || రాలేజీ || కొత్తగోడలకల్ల కొత్తదొరనుమ్మ పొరిగోడలకల్ల పొక్కిరాదమ్మ రాలేజీ రతిచేవుమా || కొత్తచీరలకల్ల కొత్తదొరనుమ్మ పొకచీరలకల్ల పోతుదొరనుమ్మ || రాలేజీ || వోవలారికి పోయి ఓడవోచేసి ఓడల్లారాలేడ ఓడకల్లలాగా || రాలేజీ || చిన్నలింగ, పెద్దలింగ, గాజోప్పలింగా రండిచచ్చిన కొడుకులెతిరా మీరు || రాలే || రాగులరానులకింక రాయుతిరేమా! కడ్డరానులకింక కడ్డకోపిమా || రాలేజీ ||

హెచ్. సు.

నాల్గునూపు జిల్లాల కైర్తి స్త్రుల పక్షమున మదరాసు గవనసభకు రాను తిగి యభ్యర్థముగా నుండుమని పి. టి. పామరగారు కాకినాడనుండి వ్రాయుచున్నారు.

భారత దేశములోని నూతన పక్షము

ఒక ఆంగ్ల కవి కాభిప్రాయము

ఇంగ్లాండులో ప్రచురించబడి "మ్యాన్స్ పైపు" గార్ని యొక్క "పత్రిక" యిట్లు వ్రాయుచున్నది:

భారతదేశపు నూతన క్షరాజ్యపు పక్షపుచేత ఆంగ్ల పాతకులకేమియు తెలుపదుగాని ఆయుధ్యుల ప్రారంభమునగున్న కొంత గమనింప దగియున్నది. గాంధీ యుద్ధము ప్రతిభ యధికముగనున్న చివరకయందు రాజ్యదోహదము కలన తెలుసాల క్షి సమర్థమింపుచుండిన దానుగానికను మిది. ఈ సాలనుండి విడుదల కాగానే కానవసభలకు సంబంధించినంతవరకు అసహాయోద్ధ్యమ మన్వయింపగూడదనియు అసహాయవాదులు కానవసభలను భగ్న పరచుటకు వానియందు ప్రవేశింపవలెననియు అతను కోరెను. గయలో జేరిన మహాసభ కూడినపుడు అధిక సంఖ్యాకులు స్పృహనుండి కైదై తమ వాదనల కార్యక్రమమునే వదిలి యాకోరిను నిరాకరించిరి. దానుగారి కార్యనిర్ధానమును అనగా సంస్కరణములందు ప్రేమబ్రేసిన తమకు పాఠముగలుగునని వారుతలచిరి. దానుగారింట తనమై నాటితో వాదనలు జేడలిరి కాని ఆ సన అట్లు చాలకాలముండలేదు. ఆ సన భారత రంగమునందు శ్రీమముగ పోరాడువారిలో నొకడు. మేమెల్ల ప్రారంభమున ఆయన తననూతనపక్షమును స్థాపించి యామధ్య ఆఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమునుగూడ తన "సంస్కరణముల భగ్న పరచు విధానము" నకు త్రిప్పుకొనినాడు. ముప్పైకొట్ల ప్రజలపై పాలనాధికారమును నిరంతరం భారతదేశమునుండి ప్రవాహిని పర్యవంతులకు మార్చిడి యసామాన్యస్థితిని గుర్తించెడి ఆంగ్లేయులకు ఇప్పటికే రూపుచేయబడిన యీ ఒక్కని విధానమును గూడ భగ్న పరచవలెమిటుయన బోధపడకపోవచ్చును. దానుగారు కాగితపు విధానమును తయారుచేసిరి వాస్తవమే కాని దానికిని సంస్కరణములకును ఏలాటి సంబంధమును కన్పింపదు. చేతికదురుకును మరవగ్గిలనకును ఎంతసంబంధము గలదో వీని కిని అదే సంబంధము గలదు. ఇది కేవలము తుట్ట వాండ్ర చెల్లాటముగ నున్నది. కోడికూసిన కాని నూర్చుకున యింపడముట ఎంతసరసముగ నుండునో, ఇదియు సల్లె మున్నది. క్రొత్తవంధ్యముల కత్తిండుటకే కానన సభిలందు ప్రవేశించుట కేరలము నిరర్థకమైంది. అది ఆచరణపట్టు తుగాదు. భారతదేశము కోరు విషయమును జేసివైసను ప్రభుత్వమునా రోగు నెడమన్న దాను పక్షమువారు వానిని భగ్న పరచెదరా? లేదు సంస్కరణములను తీరముగ విమర్శించినను, కేరలము భగ్న పరచెడి విధానమును ఏగగించెడి కే. నలురాజునగారిని ఆపక్షమున కధ్యక్షునిగ నూచించుటకులన ఆపక్షమువారి యుద్దేశ్యములును దానుగారి దూరదృష్టియు కనుగొననగును. నూతన ఆధ్యక్షుడు ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానమును నవరింపగలనేగాని అంతముం దించవలెదు. దానుగారికేము త్వరలో, సామాన్యకుగు క్రొత్త క్షునతేనే, ప్రభుత్వముతో క్వరలో సహకార మొనగగదని చెప్పుటకు ఏతేవజ్యోతిషజ్ఞుల మనసరమలేదు.

శారద

విపుల ప్రయత్నము గొప్ప యవకాశము సంకల్పమునకు చందా రు 7-8-0 అని పోస్టుఖర్చులు తోడ నెలకు రు 0-10-0 లేకదా? ఒక్కసందిక నెలకు 3-0-0 లకు తక్కువ యుండదు.

- అసాధమున (జులై) వెలువడు కాలదయం దేముందు?
(1) చింతా దీక్షితులు బి. ఏ. యల్. టి. గారు ప్రెంచి భావముండి యసవించిన ఆనుమానపుననిసి (0-12-0) అను నాటకముండును. చిదివి తీరవలయును. అతినిచ్చి తమగనుండును.
(2) ముజింద్ నటకులు 'నగరాజరావు' గారి కథాటి వేషముందిలి అయిదు భంగిమము (Poses) లుండును (0-5-0)
(3) మూడురంగులపటములు (0-5-0) రెండు యుండును
(4) నచ్చివ్యాసములు (80, 40 బొమ్మలు) లెన్న మొదలగు వివిధ విషయములు, కథలు, విమర్శనలు, మొదలగు నవి యుండును.

సం. చందా రు 7-8-0, అనుమానములు రు 4-0-0 లు మేనేజరు "శారద" మచిలీపట్టణము.

తామరలైలము

తామర, తిట్ట, మరద మొదలగువాటికి నుంచుమందు వేలకు వేల దశబ్బాలు విక్రయింపగల విధి (0-1-0). అమ్మతాంబూనము డిపో, మదరాసు బొంబాయి.

అంకటితో సుధ ముగిసెను.

భారత శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

శ్రీమంతుల శ్రీ: భారత శాసనసభ ఈ దినమున తిరిగి సమావేశమయ్యెను. ఈ దినమున అధికారసభ్యుల కార్యక్రమము మూలము జరిగెను. నిన్నటికంటే సభ్యులు చాల తక్కువగా హాజరైరి.

ఒకన్నెలు సర్దుకొలుపు

శ్రీ. మాల్కమ్ పాయల్:—వెంకటేశలి రాజుగారి క్రతుత్తర మొసగుచు, ఇంటియందు సర్దుకొలుపు భారతీయుల వరమొసర్చుటకు గురించిన ఒకన్నెలు సర్దుకొలుపును స్థానిక ప్రభుత్వములవారలను క్రతుత్తరములను రాయల్ కమిషనువారు విచారించుచున్నందున ప్రభుత్వమువారు వానిని బహిరంగపరచు వెంట లేదనియు నుడివెను.

నైస్యమును భారతీయులవర మొసర్చుట

రాజుగారు:—ప్రస్తుతమున ననుకరించి పట్టముల నన్నిటిని భారతీయులవర మొసర్చుట కంతకాలమువట్టునో దెలుపలేదనియు నైస్యమును భారతీయుల స్వక్రియిన ఆధారపడియుండుట లాభమును కలుపుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు తమచర్యలను దీనిని గురించి దెలుపలేదనియు నుడివెను.

నైస్యకార్యదర్శి:—ప్రస్తుతము భారతీయులవర మొసర్చు వెంటన కి పట్టములను సుభూషణము కలుపుటకు 22 తేదీ 28 నెలలు వట్టును. తరువాత ప్రతిమునానియను భారతీయుల వరమొసర్చుటకుగానె నంతకాలమే వట్టుచుండును. భారతీయుల తమజీవమున రక్షించుకొనుకలగటము ఇదియే భారతీయుల పట్టముల లభింపజేయునట్లు. ఆయా సమయములందె ఆంధ్రులకు దీనిని సర్దుకొలుపు ప్రకటించుట నూతనముగ నిందుల కట్టి చర్యలను దలచెట్లు.

వేటాల్లు చట్టములు

బట్లగారు:—కేటాల్ ప్రభుత్వమువారు భారతీయులవై నూతనముగా గావించిన కర్మచట్టముల సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు కేటాల్ ప్రభుత్వమున కంపిన లేఖను వారికట్యత్తరమును ప్రకటించుట ప్రజాజ్ఞమునకు భంగపరచును గాన గానీ క్రతుత్తర మొసగును.

అంతట శేషగిరి ఆయ్యయ్య, శాస్త్రీయ్య, గౌరగారు కట్టిమెంటరీ క్రతుత్తరము ప్రారంభించిరి.

శ్రీమంతుల శ్రీ:—క్రతుత్తర మొసగుచు జూలై 10 వ తేదీన చర్యంపరచు తీర్మానమునందర్భమున ఈవిషయమున వివరముల దెలిపెద ననియు ఈలోగా కాకాసములను లులలోనికి రాకుండ నొనర్చుటకు ప్రభుత్వమువారు తమప్రయత్నములను సాగించుచున్నందున నుడివెను.

గౌరగారు:—ఈనూతనచట్టములను తమనీతి మరంత దుష్కరమైనదని తెలుపుచు భారతీయులు నాకుగానె పంపిన తంతివార్త ప్రభుత్వమువారి కందెనా?

అధ్యక్షులు: ఈక్రతుత్తరమున నోటికి నీ నువలెక.

తరువాత శ్రీ బానిసల వైకెట్టుగారు ఇంటియందు వ్యాంతు కర్మచర్యమును గురించి ప్రభుత్వమునకు ప్రకటించు నొనర్చును.

భారతీయులవర మొసర్చుటకు పట్టములు

బట్లగారు:—బానుగారి క్రతుత్తర మొసగుచు భారతీయులవర మొసర్చుటకు వేటికి కేటాల్ ప్రభుత్వమున కిగు రధికారుల వరమొసరు నుడివెను. ఇంతవరకు ముగ్గురు వారెరి. మిగిలినవారు ఆక్రొబరులోగాని జనవరిలోగాని దొరక గలరు. ఇకమీద సాంద్రాద్వైకలకాలమునది వచ్చువారు ప్రభుత్వమున నీవట్టములందె నియమించుదురు.

ప్రశ్నోత్తరము

ఎ. సి. చక్రవర్తిగారు:—బానుగారి క్రతుత్తర మొసగుచు ప్రశ్నోత్తరము, కరిగించుటకును కనువుల గొనటకు గాను జేయుచున్నందున ఇంక నిర్ణయించబడలేదని నుడివెను. ఈకాళి యందధికారులు గూడ నింకను నిర్ణయించబడలేదు. ఇంతవరకును నియమించబడిన 11 గురు గజపతులు నువీరియరు అధికారుల లోను కి గురు భారతీయులు గలరు. అధ్యక్షులకొరకు ప్రకటన మొసర్చి అర్హత గలవారి నీకాళియందు నియమించెదము.

ఇన్స్పెక్టరు బానుగారి క్రతుత్తర మొసగుచు అధిక సంఖ్య నివేదికను గురించి ఈమధ్య వేళకున చర్యలుచేద దనియు ప్రస్తుత టాబిపు విధానముననే అధికార రాష్ట్రమునకు ప్రత్యేక ఒకపాతము లాగింపుట లేదని నుడివెను.

లాల్ బజర్ తిరాయిగారి విడుదల

భారత శాసనసభ యందు దీర్ఘముగు చర్య

దేశీయాంగ సభ్యుని దురహంకార ప్రత్యుత్తరము శ్రీమంతుల శ్రీ: భారత శాసనసభ యందు ప్రశ్నోత్తరము సందర్భమున నీకింది చర్య జరిగెను.

రా. బ. బజర్ తిరాయి భారతగారు:—సకలభూమి లాల్ బజర్ తిరాయి గారి ఆరోగ్యమును గురించి పార్లమెంటు నందడిగిన క్రతుత్తరము, అందుల కొరకు డి: క్రతుత్తరమును ప్రభుత్వమువారు గాంచిరావని యడుగ గా గాంచిరిని పాయల్ గారు క్రతుత్తర మొసరిరి.

సందలూలుగారి క్రతుత్తర మొసగుచు, లాల్ బజర్ తిరాయిగారి కేయిలును దుంచబడుటకు గలిగిన కొన్ని కష్టము లనుగురించి క్రితము గాంచిరిని దేశీయాంగ సభ్యుడు నుడివెను. "సందలూలుగారు దెలిపినంతగా భారతీయుల కీవిషయము వలన మనస్సునకు కష్టము గలిగినదని తనకు దెలియదని నుడివెను.

మరియు కట్టిమెంటరీ క్రతుత్తర ప్రభుత్వ మొసగుచు లాల్ బజర్ తిరాయిగారి విడుదలను గురించి వంశాదు ప్రభుత్వ మువారిని ప్రశ్నింపలేదని నుడివెను.

భారతగారు, శ్రీ బా. శ్రీ 40 నెక్కు ననుసరించి, ఇంకను మిగిలియున్న లాల్ బజర్ తిరాయి గారి భారతీయులవర మొసర్చుటకు రద్దు జేసెదరా యని ప్రశ్నించెను.

శ్రీ. మాల్కమ్ పాయల్:—లాల్ బజర్ తిరాయి గారివిడుదల అట్టిదేఖాత్తు ఏమియు నే నింకను జూడలేదు.

శ్రీ మాల్కమ్ పాయల్ గారు వారీయవచ్చుచు మా నేనుక ఆరిగారి క్రతుత్తర మొసగుచు నుడివెను:—లాల్ బజర్ తిరాయిగారి ఆరోగ్యమును గురించి చార్టా క్రితకా పాతములయందు వీక తరగతివారిలో గలిగిన ఆందోళన ను గురించి వార్తాపత్రికలందు జూచిరిని. ఈఖయిదీయొక్క వ్యాధినిగురించి సరిగ దెలిసికొనుటకు చాలా ప్రయత్నించిరిని జేయు నూతనంబుండెట్లు నాకు దెలిసిన వివరములందు గలరు. లాల్ బజర్ తిరాయి గారి ఆరోగ్యమును, వారి రక్తమును, జేయు నూతనంబుండెట్లు మూలమే గాక మరి ముగ్గురు వైద్యులు పరీక్షించిరి. ఇంతవరకు లాల్ బజర్ తిరాయిగారి యింటి వైద్యుడు, కాని ఇంతవరకును వ్యాధి ఏమోసరిగ దెలిసికొన వీలులేకపోయెను. కాని ఈవ్యాధి క్షయమౌతునగాదని తలచుటకు కారణములు గలవు. జేయు నుడు వైద్యులకంటె లాల్ బజర్ తిరాయిగారు బరువుగా కట్టు పొనులు పోచ్చి, వారికి మంచి ఆహార మొసగుటచుండెను

రాజప్రతినిధి అంగీకారము నందిన చట్టములు

క్రిమినల్ పోలీసు కోడు సవరణ కాసము, అధికారుల రహస్యము కాసము వ్యాధివారుల (క్రిమి) కాసము, పీజుల అర్హత కాసము ముగ్గురు సిప్సీగుల అర్హతకు రాజప్రతినిధి అంగీకార మొసగెనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

1908 నెల ఇండియన్ రివియూ అక్టు సవరణ బిల్లు సందర్భమున శ్రీ. పాయల్ గారు, కర్మల అభిప్రాయముల దెలిసికొన వలెనని ప్రతిపాదన జరిగింపబడెను.

ప్రీటు-దాంపత్యము హక్కులు

రా. గౌరగారు:—1908 నె. సి. సి. సి. ని సవరించుటకు ప్రజాకెట్టుబడిన బిల్లువై విచారణసంఘమువారి నివేదికను చర్యంపరచెనని ప్రతిపాదించెను. ప్రస్తుత కాసము ప్రకారము, దాంపత్యము హక్కులను నీరవయము కోర్టువారు తీర్పువేసిన తరువాత భార్యభర్తతో కాలవరమొసర్చి నిరాకరించుటకు ఆమెకు ఖయిదుకొను విధానము ను. ఇందుకు మారుగా భార్యయొక్క ఆస్తినిబట్టికేసి భర్తకు వరమొసగుటకున దని ఈబిల్లు గౌరమండెను.

శ్రీ. పాయల్ గారు, ప్రస్తుతసందర్భమున ప్రభుత్వము వారు తాత్కాలికము వహించి యుండుననియు అధికారసభ్యులు తమ యిష్టము వచ్చినట్లు వోలు జేసెదననియు దెలిపెను.

భాయమును సింగుగారు ప్రతిపాదన వెచ్చుచు, చాలా కష్టము ప్రభుత్వములు ప్రతిపాదన వెచ్చు వని నిదర్శనముల జూపిరి.

శ్రీ. పాయల్ ప్రతిపాదన:—చట్టములకు దాంపత్యములు కలంకములేననియు, ప్రస్తుతబిల్లు నిరపాక్షికమైనదనియు దెలుపుచు బలపరచెను.

యామినిఖానుగారు బిల్లును ఎదుర్చుచు, భార్యల అధిక కష్టములను భరింపలేని వీధిదర్శన కిందువలన చాలాకష్టమునయి దీనికి సరియైనందు అతివాల్మీకివాచాముల తొలగించి సంఖ్య ముగ్గురు మొంగుట యనియు నుడివెను.

దాల్తగ గౌరగారు క్లుప్తముగా ప్రభుత్వ మిచ్చినతరువాత ఆబిల్లు సమావేశపడినది.

క్రిమినల్ లా సవరణచట్టము

రద్దుజేయువలె నను ప్రతిపాదన నిరాకరింపబడుట

లాల్ బజర్ తిరాయి భారతగారు 1908 నెలగమున క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టమును రద్దుజేయుటకు బిల్లును భారత శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టెను. ఈ చట్టమున మొదటిభాగ మిదివరకే ప్రభుత్వమువారిచే రద్దు జేయబడెననియు మంచికాలము వచ్చినప్పుడు రెండవ భాగమును రద్దుజేసెదననియు ఇదివరకు ప్రభుత్వమువారు వాగ్దాన మొసర్చియుండిరి. ప్రస్తుతసమయ మిందులకు చాల అనుకూలము. ఈచట్టమును రద్దుజేయుటకు కాలమును నిర్ణయించు సభికారము ప్రభుత్వమువారికే ఈబిల్లునందొంగుబడెను గాన ఇందుల కభ్యంతర ముండకాలము అని ప్రతిపాదనకు నుడివెను.

శాసనోపయోగములు

శ్రీ. మాల్కమ్ పాయల్ గారు:—ప్రతి పాదనమునీ క్రిమినల్ నిరసించుచు నిల్లు నుడివెను:—

చాలా సందర్భములకు రాజకీయపరిస్థితులందు ఈ చట్టము ప్రభుత్వమువారికి చాల వోడ్పడెను. 1906, 1908 లో జేంగా అసెంబ్లీ గావించబడిన సేరములే ఈచట్టమునకు కారణము. 1914-17 నెలలందు సంగ్రామసమయము ఆరాజక సంఘముల జరిచుటయందు చట్టములకు గలిగిన మహావకార మింతయని చెప్పి వీలులేదు. ఇటీవల నననాయోధ్యమముయొక్క అపాయకముకు చర్యల సరిబట్టుటయందు నీచట్టము చాల సుసయోగ కారియ్యెను. అతివాదులయొద్దము ఇంకను చచ్చిపోలేదు. ప్రస్తుత దౌర్జన్యరాహిత్య మకు నుద్యమము దౌర్జన్య సహిత మకునద్యమముగ మారుటకు నూతనము చాలగలవు. కాంగ్రెసు పార్టీకుదగు వివిధచర్యలపాటుగాక ఈవిషయమునంగీకరించెను. ఈచట్టమును నిరసించుచు కాస తిరస్కార సంఘమువారు తీవ్రముగా నివేదికయిండు ప్రాసరి. కాని కమిటీవారు వారలే ఈ చట్టనిర్మాణమునందలి వ్యాజ్యమును గవలరుచుండెను వీరుదేకించిన కాస తిరస్కారము బుద్ధివూర్తముగా కాసములకు వ్యతిరేకముగ వర్తించుట ప్రభుత్వమున కన్నవరుచుటకు కాస తిరస్కారము సాగింప బడును కాని ఆందు నీతివాద్య ప్రరర్తన యుండెను. స్వచ్ఛందసేవకు ఎట్టిలాఅర్హులను కన్నవరుచున్నారో క్రిమినల్ కోర్టు రికార్డులందు గాననగును. అపాయ మింకను ముగియలేదు. కాంగ్రెసువారు తమకార్యక్రమమునందు పక్షులనిరాకరణకార్యమును ఆగ్రహమున నుంచెయ్యెను. ఈకాసమునాసమున ఇందుకుతగిన మరియొకకాసమునునువ్వకపట్టందె దానినిరద్దుజేయుటసంభవము. ఇందుకుతగిన మరియొక కాసము వొనర్చుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నము చేసి విఫలప్రయత్నములై నిరంకుశప్రభుత్వముయొక్క ప్రతిష్ఠా గాపాడుటకుగాను నీ ప్రతిపాదన వెచ్చుటలేదు.

వ్యవసాయములకు కార్మికులను ప్రోత్సహించుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈ చట్టమును అనుగుణము వచ్చెన అపాయకములకు నీతియందును మూలమే యుపయోగింపవలెనని సభవారు ప్రభుత్వమువారి గౌరవమును. ప్రజలు కాంతముగా తమ దినకర్మముల నొనర్చుకొనుటకు వీలగుటకు సామాన్య పౌరుని క్రేమున్ను గోరయే నేనీ ప్రతిపాదన వెచ్చుచున్నాను. స్థిరముగ పరిపాలనలూ అర్హులను కరించుటకుగాను నీ బిల్లు గోరయే న్నాను. (హర్షము) ప్రతిపాదనము వోటునకు వైట్టబడగా నిరాకరింపబడెను. 46 ప్రతిపాదనములు, 20 మంది అనుకూలముగను సమ్యకుల నిర్ణయము.

మూడవ తరగతి పోలీసులకు మూడును, ఒకటి వట్టిపెట్టె యు, వెంట 4 డౌకప్యాసెంజెరు బండిని వైకాములెనులో పోలీసుల వైద్యము 2 వ తేదీని సాయంత్రము 4-80 గంటలకు పట్టా లు తొలగి నట్లును, ప్రయాణికులకు వైద్యము తగిలెట్లును, మూడవ తేదీ మధ్యాహ్నమునందె యురైళ్లు సరాసరి పోవుచున్నట్లును నికందరాబారు ట్రాఫిక్ మానేజరు తంజినిచ్చుచున్నాడు.

ఇన్స్పెక్టరుమొసము శేనులూ క్రిందటి ఏప్రిలులో తీర్పు చెప్పబోవుచున్నది. జ్యూడిషియల్ సమావేశము కోర్టుగా రాజకీయ అనునదియు అర్హతముగానియెవోనయిండుల కిప్పు కరాచీకోర్టులో ఆమెవై ఇండియన్ పిజ్జికోడ్డు 809 నెక్కు క్రింద శేను విచారణలో నున్నది. ఆమెకు పిజ్జి, కుపాకీలైన్ వెచ్చు తీసివేయబడింది. బానిస ప్రభుత్వము స్వాధీను చేసి కోవెను. జబ్బుగానందుటచే రాజకీయకోర్టు విచారణకు భారీసభ

ఆంధ్రపత్రిక సారాంశము,
7, రూబు శెట్టిగిది, మద్రాసు.

సీమ క మ ల ము లు

యిప్పుడే కొత్త సరకు వచ్చినది.

అందమైన వట్టలుగలిగినట్టియు, మిక్కిలి మేలైనదియు, అద్భుతమైన కాంతిగలిగినట్టి సీమకమలములు యిప్పుడే అంటువర్షముండి తెప్పించితిమి.

ఒక క్యారట్టుకు 1 మొదలు 20 వరకు రాష్ట్ర విధ విధ పరిమాణము లందుగలను.

దానియొక్క గుణమును తప్పక మీరు గ్రహించి, ప్రశస్తముగా చెప్పుదురని

మా దృఢ నమ్మకము.

సూరమల్ లల్లుభాయి అందు కో,

సీమకమలముల దిగునుతి చారులు,

113, ఆదియప్పనాయకర్, వీధి, (కొత్తవల్ చావడి సమీపం)

బకేధర

మదరాసు.

నమ్మకము, న్యాయము, యధార్థముగల దుకాణమునందే

మీరు లావాదేవి చేయుటకు ఎప్పుడును ప్రయత్నింపుడు.

చిన్న బిడ్డలు, బాలికలు, స్త్రీలు, మున్నగువారికి కావలసిన ఉచ్చిబిళ్ళలు, జడబిళ్ళలు, నాగరములు మొదలగునవి అమ్మకమున సిద్ధముగా నున్నవి. సవరము బుగారు, సీమవెండికి పూచీ నిచ్చుదము.

ఒక సవరము ఎత్తుది వెండిరేకు, లక్క, మహారి చేరి ధర. రు 26

1 1/2 సవరము " " 36

2 సవరము " " 44

(1) ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, 25 చైనాబజారుగోడ్డు, మదరాసు.

లిలావినోద పురుష గంభీర జీవానంద ధాతుపుష్టిలేహ్యము

ఈ దివ్యవృక్షము స్వర్ణం, ముత్యము, పవడము, కాయాబ, శిలాజిత్తు, కల్పవృక్షము, శింకకొమ్మ, వెండి, గవ్వలు, అబ్రకము మొదలగు విలువగల నిర్దోషములైన వస్తువులను దివ్యమైన వనమూలికలచే భస్మముచేసి, కాస్త్రాక్రముగా పాళ్లుచేర్చి తియ్యారు చేయబడినది.

ఇది వృక్షం, తైలవృక్షం, గ్రంథి, మేహపుండ్లు, దిశాలపేటగనండు (రణములు), మేహవణములు, వీటిని

కుదుర్చుటయే గాక ధాతుపుష్టిని కలిగించును.

కాల్యములందు సీతివాహ్యములగు శస్త్రవలనన, యితర దుష్టవేద్యవలనన గలిగిన బలహీనము, మెకకోగము, చిట్టభిరంగి, మొదలగు దుష్టస్త్రీ సంబంధమైన వ్యాధులను తప్పక కుదుర్చుటయే గాక కుద్ధరక్తమును హెచ్చించు, శేహాననకు బలమును, హఘన కాంతిని యిచ్చును.

దీనిని సేవించి ఫలమును పొందిన శ్రేష్ఠతమహారాజుగారు తమకు 21 మనుష్యుల బలము గలిగినవనియు, ఎంత కష్టమైనవి నైనను అవలీల చేయుచున్నారని యా మాట యోగ్యతాపరికి నిచ్చియున్నాడు.

దీనిని బట్టి ఈ దివ్యవృక్షము భూలోకావ్యుతముడయే చెప్పవలసింది. 20 రులములు గల దర్బీ 1 కి ధర రూ. 5-0-0 చి. పి ఖర్చు 0-8-0. 2 బుడ్లు ఒకసారి తెప్పించుకొనునారికి చి. పి ఖర్చులేవు.

గుహ ఆయుర్వేద ఆశ్రమము, తపాలా పెట్టె నెంబరు 1266, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా. సత్యనాథాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చుకొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిట్	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0	కారటాంబ-స్త్రీధర్మబోధిని నాటకము	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0	ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	0	8	0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రునది)	...	1	4	0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల 1-0-0	సంగీత శిమంతకమణి వెల	0	8	0
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.	ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.			

స్వరాజ్యపతాకసంరక్షణము

గుజరాతు వలంటీరుల ఆరెస్టు

బాక్సరు చండోలాలుగారి నాయకత్వమునందు గుజరాతునుండివచ్చిన 46 గురు సత్యాగ్రహులను (రెండవతర) అంజన్ రైలుస్టేషనుగల్గ రైలుబండిని నిలిపివేసి ఈ రైలు 1 వ తేదీని ఆరెస్టు చేసిరి.

నాగపూరు ఆరెస్టులు

1 వ తేదీ మధ్యాహ్నము తొమ్మిదియందు వతాకములను బూని విడిచిదిగా వెల్లిరి. వారిని ఆరెస్టుచేయలేదు. 1 వ తేదీ సాయంకాలము ముగ్గురు కల బీరము వెళ్లగా వారిని ఆరెస్టుచేసిరి. 2 వ తేదీని ఏడుగురిని ఆరెస్టుచేసిరి. గుజరాతు నుండి వచ్చిన 46 గురితో సహా 1008 మందిని ఆరెస్టుచేసిరి.

ద్రవిడరాష్ట్ర వలంటీరుల ఆరెస్టు

నాగపూరులో వలంటీరులసంఖ్య చాలాపెచ్చుగా నుండుటచే సత్యాగ్రహ కా ర్యాలయము వారి ఆజ్ఞాపక సారము మేమువార్తాలో నాగపేట బహుభాగి బంగాళాలో దిగిరిమి కొంతకాలమువరకు మీరు వార్తాలో నుండుదని నాగపూరు సత్యాగ్రహ కార్యాలయమువారు మాకు వ్రాసిరి. అందువలన వారి అనుమతిని బడయుటకు యత్నేశ్వరకర్మ వశేన య్యురగార్లను నాగపూరు పంపిరిమి వారింకను రాలేదు. ఈ లోగా పోలీసు స్కూలు, కలుయింపెక్కడకు వచ్చి మాపేరులను వ్రాసికొనిరి. కొందరుకన్నేలులు మాకువద్ద కావలయున్నారని. 20 నిమిషములలోగా ఆరెస్టులు జరుగవచ్చును. జమాకాలానిగారిని వారిస్వగృహమున ఆరెస్టుచేయుట సంభవించలేక గాని ముచ్చలను జమాకాలానిగారి స్వగృహమున ఆరెస్టుచేయుట జరుగవలదు అని యిగ్నాటియగు గారు ఆరెస్టు జరిగిననాటి వ్రాసినది 1 వ తేదీని తిరుమనాపల్లి నుండి ఎన్. రామనాథకగారు హిందూభృతికు వ్రాసిరి.

17 వ గాంధీ శిక్షాదిన సత్యాగ్రహము

16 వ శిక్షాదినమున నాగపూరు నందు శిక్షయము 3 గంటల నుండియు సాయంకాలము 5 వరకును సత్యాగ్రహులకు మంపుట నిర్ణయించితిమి అన్ని రాష్ట్రములనుండియు వలంటీరులు వచ్చిరిగాని క్రభుత్వానుచరము కలవరకడి వలంటీరులను తాత్కాలికగా బసలలోనే ఆరెస్టుచేసి ఉత్సవమును సరిగా సాగింపఁ పులలేదనంత చేసిరి.

ఈ రైలు 18 వ తేదీ 17 వ శిక్షాదినము గాన ఆ నాథులగుగా ఉన్నవమును జరుపవలసిందిమి. అన్ని రాష్ట్రముల వలంటీరులను ఆవరకము కొనంగదము.

మధ్యరాష్ట్రమున మహారాష్ట్రభందమునందీ 16 జిల్లా లకు జిల్లా కోకోర్లరు కంతున 16 మందిని హిందీ భంధము నుండి 14 జిల్లాలకు జిల్లా కోకోర్లరు కంతున 14 గురిని మొత్తము 30 మందిని రక్తికి రాష్ట్రములవారు రాష్ట్రమునకు ఆద్యుని కనీసము ఈ రైలు 16 వ తేదీ లోగానైన నాగపూరుచేరుట్లు కంతునలెను. అనాదుకాదారు ప్రమాణములకు బద్ధులై ఏమ మాచే కంతునలెన మంచల కాంగ్రెసు సంఘమువారు గాని రాష్ట్రీయ సంఘమువారుగాని యిచ్చిన ధ్రువభ్రమలను వలంటీరులు కొనిగా కలెను. ఆ ధ్రువభ్రమను కొనింని వారంగిరి:పుడెను.

వలంటీరులను మంపుట రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు వర్గము కావ్యవర్గము మునుగానే తానుపంపి కలంటి ధిని సంఖ్యను, పేరులను, వయసును, ప్రయాణ కాళములను రైలుబండి విడవమును, నాగపూరుచేరు తెదీని మాకు తెలుపవలెను. ఈ విధ రములను ఉత్తరములలో మాకు తెలుపవలెనుగాని రండివార్తలకు పంపనూడదు. 18 వ శిక్షాదిన సత్యాగ్రహమునుసూచి క్షణభి యుడగా తెలియనందుకొన్ని రాష్ట్రములవారు వలంటీరులకు కుట్ర కాలకపోయిరి గాన యీసారి చాల వ్యవధియుండు గానే తెలుపుచున్నాను అని నాగపూరు సత్యాగ్రహసంఘభాష్య దర్శి వ్రాసెను. (స్వరాజ్య).

ఆంధ్ర పత్రిక

1923. వ సం. జూలై నెల 4. వ తేది

బుధవారము

మధ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వానుచరులు

అభినవ సిరాయాధి భారత మహాసంగ్రామ రంగంబుల మార్పు మహాభారత సమరకంగముల స్ఫురణకు చెచ్చుచున్నది. శాంతినిపుడు పదిదినములు ప్రచండప్రతాపమును వెల్లడించి శాంతి జెంది అంకశయ్య నభిసించి హాథ్యాన మొనరించెను. శూర శైఖరుడు సుభద్రాకుమారుడు ద్రోణాచార్య శ్రీత దృష్ట్యాహము నవలీలభేదించి ద్రోణాచార్యులను కర్ణ దుర్యోధన కృష్ణ కృతవర్మాదీవీరుల సహాయమున ఎదిరించి చీకాకునొందించి ఎక్కడ చూచిన తానయై అవకవరాక్రమం బమరకాంతిలు గోరయ్యాడ నరిగిలంబుల మారిమసగి వీరస్వరంబును చూరగొనియెను. సైంధవసంహార ప్రతిజ్ఞాబద్ధుడు పాండవమధ్యముడు తదేకత్వసంబున సహస్రార్చును లొక్కమొగి చుట్టిముట్టిరాయని భ్రమసి కురుబలము బలములై కరుగులిడ బారుణలీల మహామారణమొనరించి శ్రీ కృష్ణ భగవానుని కటాక్షమున నిర్వర్తిత ప్రతిజ్ఞాదయ్యెను.

“కట్టకగిరింటి సూర్యునివడి కిట్ట దుగ్గిమూర్తియై వెలుచున్నవాడు మాధవా మనరథమును మంలసమ్మ బ్రతికియండిన శుభములు బడయవచ్చు” అని అర్జునసంతటి అతిరథశైఖ్యుడుగూడ తన్ను ప్రశంసించుకొని సూర్యపుత్రు డొక్కడివ సంబున మిక్కిలి వాడి మెరిసి వీరవిహారమొనరించి అనాడే అమరేంద్రనందనుని తీవ్రనారాచవరం పరిల దివికేగెను. కదునెదిమిది యక్ష హింబుల బలముతో కురుపాండవ సమరము కదునెదిమిది దినములు సాగినను మఖ్యరంగములు కొన్ని మాత్రమే యుండెను. స్వరాజ్య సమపార్జనాయత్రి మతీయై, భగవాన్ కలకుమహాశయ ప్రసాదిత వరబలుడై, అహింసాపవచమను ధరించి శాంతిభిక్షమును చేబూని “లోకాభిమన్తాః సుఖినోభవంతు దేశోహం యోధహీనం” అని మంగళ శంఖధ్యాన మొనరించి, మహాత్మ్యగాంధీ మహానాయకుడు నిరాయుధాభివభారత మహాసమరమును ప్రారంభించి నదిమొదలు కనుబలసర్వూన కట్టమును ఆత్మబలై కా భావమునగు నీ కవిలీలగ్రామము నిరంతరాయముగ కొనసాగుచున్నను యిందున గూడ మఖ్యరంగములు కొన్నియే గోచరించెనుట మన కనుభవవిధిము. పాంచాలమున నకాలీవీరుల విక్రపరంగ మమృతసరము. మహారాష్ట్రమున స్వార్థత్యాగుల సమరభూమి మూల్లపేట. ఆంధ్రరాష్ట్రమున అసహాయశూరుల పరాక్రమ స్థానము గుంటూరు నగరము. ప్రస్తుతిము జాతీయ కేతన గౌరవ సంక్షిణ దీక్షాదత్తులగు మహాభారత యోధుల వీరవిహారవిశాల రంగము. మధ్యరాష్ట్రములందలి నాగపురము. ఆంధ్రమహారాష్ట్ర పాంచాల దేశములందలి సందర్భములలో పరాక్రమించిన యోధు లాయారాష్ట్రములవారు మాత్రమే. ఇప్పుడు నాగపురమునంద సత్యాగ్రహ మొనరించుటలో మొదట రాష్ట్రవాసులే ప్రతిభుటనమును ప్రారంభించినను క్రమముగా నది యావ

ద్భారతవివయముగ కరిణమించినది. భారతజాతీయ మహాసభాసంఘము వారు దాని భారమును కేవలము రాష్ట్రీయసంఘమునకే వదలక తాము గూడ తలబూసిరి. ఎల్ల రాష్ట్రములవారును శాంతి యోధులను నాగపురమునకు పంపవలెనని భారత జాతీయోపసంఘము వారు శాసించిరి. ఆశాసనము మేర కన్ని రాష్ట్రములనుండియు స్వార్థత్యాగులగు ధీరులు రణరంగమున కేగిరి. ఈ సమర కల్పవము నకు గల కారణ మారయ వడ్లగింజలో బియ్యపు గింజవంటిదే. భారతదేశీయులు తమకు పూజనీయమును కవిలీలమునగు జాతీయక తాకమును చేబూని జాతీయగీతముల బాడును పురవీధుల క్రస్తాన మొనరించుట నేరమని నిర్ణేతుకముగ ప్రభుత్వానుచరులు కలహము నకు కలుద్రవ్వటవలసినే ఈ కలహము కలుగుటకు కారణమైనది. గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహబద్ధుడయినను, ప్రతీకూల నాయకులు ప్రభుత్వశాసనభావవేత ప్రతాప కథనపారవశ్యమున పరామృఖులైనన, అనుకూల నాయకులు జాతీయకోశమున ధనము చేర్చుటకును శాంతియోధులను సమకూర్చుటకును ఓక్ష బూని నిరవకాశులైనన, నాగపురమున సేటు జమునాలాలు బజాజ మహాత్మా భగవాన్ని ప్రభృతులగు నాయకుల దృఢసంకల్పమువలన నీ శాంతి సమర మచట ప్రారంభమైనది. దౌర్జన్యములేదు. ద్వేషములేదు. శత్రువులకు కీడుగోరుటలేదు. కరుషవాక్పాటములేదు. ఉన్నది త్యాగము, కేతనభారణము, మాతృదేశ సంక్షేప్తసము, సవినయశాసనోల్లంఘనము, కారాగృహప్రవేశము, కష్టసహనము, గజరాజరత్నకథానము, ఇంతయే. అందల కేందరో భారతవీరులు-వృద్ధులు, యవకులు, బాలురు, వీరకత్తుల, వీరమాతలు, కసిబిడ్డల తల్లులును గూడ దూరక్రయాణముల మొనరించి యియ్యదియే యుత్తమోత్తమముగ తీర్థయాత్ర యని భావించి నాగపురిం కేరి కారాగృహములలో నిపుడు పాత కాపులైరి. అంతట తనవిచనక ప్రభుత్వానుచరులు క్రొత్తకన్నుగడల బన్నిరి. నిర్ణీతరంగమును మార్చిరి. శాంతి వైదికుల చేర్చుటగూడ నేరమే యగుననిరి. సత్యాగ్రహుల కనుసరించుటగూడ నవరాధమనిరి. చివరకు యితర రాష్ట్రములనుండి వచ్చువారందరును బ్రతుకు తెరువులేని తస్కరకీరాతులవంటి దేశిక్రిమ్యులని వట్టి కట్టి కొట్టులలో పెట్టసాగిరి. ఈ శిక్షలను వేయు మేజిస్ట్రేటులు స్వృతికర్తలనిర్ణయమున గూడ కఠిక్రమించుట మరొక చిత్రముగా నున్నది. ద్రవిడరాష్ట్రమునుండి నాగపురమునకు బయలుదేరిన శాంతివైదికులను వార్దాగంజిలోనే పోలీసువారు నిరోధించిరి. వారి కచట మేజిస్ట్రేటు చెరి ఆరునెలు కఠినశిక్ష వేసెను. ఇది కేవలము స్వృతి విరుద్ధమని చట్టముల నెరిగినవారి కందరికిని సులభముగ గోచరింపగలదు. చట్టములలో నిటీవల జరిగిన సవరణ వా మేజిస్ట్రేటు గమనింపక ప్రాతకథతులనే కట్టుకొని ప్రాకులాడుచుండుటచే నిట్టి అసర్థకము కలిగియుండును. క్రి. ప్రో. కోడు 109 శెక్షను ప్రకార మలేడు ద్రవిడశాంతి యోధులకు చెరి ఆరునెలుల కఠినశిక్ష వేసెను. వారు సద్వర్తనమునకు పూచీకత్తు నియ్యనందున వారి కా శిక్ష విధింపబడెను. 1923 - క్రి. లా. సవరణ చట్టము 12-వ శెక్షను ప్రకార మట్టిచో విడిఖైదుమాత్రమే వేయవలెనని క్రొత్తగా చేయబడిన సవరణ నాయు ద్యోగి చదువుకొనకపోవుట చాల శోచనీయము. ఇటు లెన్నికతుల నీ ప్రభుత్వానుచరులు నిరంకుశముగ ప్రవర్తించుచున్నను గాంధీమహాత్ముడు నిర్ణయించిన శాంతి సమరధర్మములను సత్యాగ్రహ యోధు లాపంతయైన నర్హిక్రమింపకుండ్ల ఘటగుచ్చు

డుట చాల కఠంసనీయము. ధనవంతులు, భూస్వాములు, భిక్షగురులు, కత్రికాసంపాదకులు, న్యాయవాదులు, స్వతంత్రజీవనము నగు భారతశైఖ్యులు నేడు మధ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వానుచరులవలన జీవనాభారము లేక తస్కర కీరాతివృత్తుల చరించెడు దేశిక్రిమ్యులవలె భావించబడి శిక్షింపబడుటవలన నాయుద్యోగుల దృష్టి మాండ్యమే విడితమగుచున్నది గాని సత్యాగ్రహయోధుల ఆత్మగౌరవమున కెట్టి కొంతయునుగూడ కలుగుటలేదు. మధ్యరాష్ట్రముల దొరతనమువారు సేటు జమ్నాలాలు బజాజగారిలో రాయబారములను జరిపిరిట. ఈ రాయబారముల సరిణిజాడ సంజయరాయబారము స్ఫురణకు వచ్చుచున్నది. పండ్రెండేండ్లు వనవాసము నొకవత్సర మజ్జాలవాసము నొనరించి నియమమును తీర్చి పాండునందనులు శ్రీకృష్ణసహితులై ఉపస్థావ్యంబున వసించియుండ సంధర జా వారికడకు సంబియిని రాయబారిగా సంపెను. అర్ధరాజ్య మొసంగెదను సమరమువలదు నుఖంపుడని యతడు తెలుప సంపెనని తలంచె యెదరా? లేదు లేదు. పూచిక పుల్లనైన నీయక తియ్యని మాటలచే యధమును మాని బిచ్చమెత్తుకొని జీవింపుడనియే ఆతడు వర్తమాన మంపెను. అటులే నేడు ప్రభుత్వానుచరులు గూడ వర్తమాన మంపిరి. కారాగృహములం దుంచబడిన సత్యాగ్రహయోధుల నందరిని వదలితిమి. మీరు రాయబారము నాలోచింపుడని కబురుపంపిరి? లేదు. జాతీయపతాకముతో నాంగ్లపతాకమును గూడ మీరు కొనిపోయినచో మీ ప్రస్తావముల నిరోధింకము. కారాగృహబద్ధుల (నావల) వదలెదమని వారు సంక్షేమంపిరి. కారాగృహబద్ధుల నందరిని వదలిన గాని ఎట్టి రాయబారములకు నవకాశము లేదని సేటు జమునాలాలు బజాజగా రందులకు క్రత్యుత్తర మొసంగిరిని తెలియచున్నది. క్రియాశూన్యముగ నిట్టి సంక్షేమ సకు బజాజగా రియ్యదిగిన క్రత్యుత్తర మింతకంటె భిన్నముగా నెటుల నుండగలదు. ఇట్టి చతురంగపు ఎత్తులు ప్రభుత్వానుచరులకు క్రొత్తలా? గాంధీమహాత్మునకును రీడింగు ప్రభువునకును జరిగిన సంక్షేమల సొంపు గూడ నిట్టియే కాదా? అలీసోదరులు మున్నగు మహామృదీయ ప్రముఖులను చెరసాలనుండి విడుచుటకు దొరిలనమువారు సమృత్తింకనపుడు మహాత్ముడా సమాధానమున కంగీకరించుట హిందూమహామృదీయ ప్రాత్రిని కూకట్టివేళ్లతో పెకలించుట గాక మరేమగును. అంతటి మిత్రద్రోహమునకు మహాత్ముడా అంగీకరించుట? ఆపూజ్యం డందుల కంగీకరింపలేదనియే గదా కొందరు ప్రతీకూల పక్ష నాయకు లాతనివై నిందల మోప సాహసించుచున్నారు. నాటి యుక్తికే నటి యుక్తికిని భేద మేమి యను కనబడుటలేదు గాననే బజాజగా రందు కంగీకరింపజాలకపోయిరి. నిజముగా సత్యాగ్రహ సంరంధమును శాంతింపజేయుటకే ప్రభుత్వానుచరులు కోరుచుండవచ్చును గాని అటుల స్పష్టముగ కేలిపి వారు సరళమార్గము ననుసరించుటకు వారి క్రతివృత్తబలనిరోధక మగుచుండ వారేమి చేయగలరు? సత్యాగ్రహ సమరము నందలి ముఖ్యవిషయములను పూర్తిగా వదలి తుమావణల విషయములనుమాత్రము విపులముగ వివరించు అసోసిపేటును ప్రెసువారు ద్రావిడప్రణా యామానుకరుణముగ బజాజగారు నిరాకరించిరిని దిర్బాకసాహెబు జేశాయిగారు తెలిపిరిని బజరాతు బొంబాయిపత్రికలు క్రకటించెనని యిప్పుడు తంతివార్త సంపుట చాల వింతగానున్నది. ప్రభుత్వానుచరులు శాంతిగలిగింపగోర బజాజగా రియ్య

కాశమును వృధచేసి రను నభిప్రాయమును కలిగించు నక్షత్రమే యందఁకు కారణమై యుండు నేమో యని అనుమానించుట కవకాశము లేకపోలేదు. ధర్మవేదమునకు యనువాక్యమును నమ్మి ధర్మబద్ధులై ధర్మమార్గమున సత్కర్మహమను సాగించుచున్న స్వధర్మరక్షణ తత్పరులు మహానీయులకు ధర్మరక్షకుడును దయావయడు నగు దానవారాతీయేశ్వరుడు గాన నా సర్వేశ్వరి నివై భారమునఁజేయు నిలిపివలెను నకై కలతజెడక మహాత్ముని విమోచయముల కడుగుదాటక పరకతనాయకుల నిరసములకు జంకిక పరమవైతముగా నీ సత్కర్మహమను సాగించుటయే భారతీయులకు ముఖ్యకర్తవ్యమని విన్నవించుచున్నాము.

భారతకాశనసభ : మిలివాదలు

రాజకీయవిధి ఉద్భవమున నర్జి ప్రేసినదియొకటి ప్రజాకౌట దఁగు మిలివాదలు, అనధికార సభ్యులు, లేమి అప్రవామను క్రొందటి కాశనసభలో వెల్లడిగ, పిమ్మట సభ్యులమునకు రాజనామా కట్టుటను గూర్చి యెంతయో యాదోశముజేసి కొందరు రాజనామాపెట్టి, మరల నెన్నికలకు నిల్చి సభ్యులై, ప్రభుత్వమువారు సన్నిహితీ గ్రాంటులను గొరుచు దెచ్చిన కొక్కపు బిల్లులను తిరస్కరించు భవతీవ్రతతో మొన్న సమావేశమైన భారత కాశనసభకు వచ్చిరి. ఇట్టిరృక్తుల యెట్లని యోచించుటకు, డెమోక్రాటికు నేషనల పార్టీల సభ్యులు, ముందే సభగావించి ప్రభుత్వపు బిల్లులు అంగీకృతముగాకుండ జేయవలెనని తీర్మానించుకొనిరి. కాశనసభాసమావేశమున నేమి జరిగెను? ప్రభుత్వమువారు దెచ్చిన స్టాంపుబిల్లు, అధికారుల ప్రతికూలత యన్నను సెలెక్టుకమిటీ రిపోర్టుకు బంకబడెను. ప్రభుత్వమువారే విజయము గాంచెరి. అనధికార సభ్యులు నిజముగా ఉద్భవమును విషయములో రాజకీయవిధి సర్టిఫికేషనును దర్శించు భావించిన యెడల, అందఱును మేకాభిప్రాయమై యేకగ్రీవముగ స్టాంపుబిల్లును త్రొసివేసి యుండవలసివచ్చింది. ఇంతకును వారిలో కట్టుబాటులేదు. అందుచేతనే కొందరు డెమోక్రాటికు పక్షమువారు అధికారసభ్యులతో జేరి బిల్లున కిసుకూలముగ సమ్మతుల నిచ్చిరి.

మిలివాదల ప్రతిఫలన దర్భుత్వము ప్రస్తుతమైన దీయోక్తి విషయముననే గాదు. పిదప సభ్యులనేకలు సైన్యమునందు భారతీయుల కేర్పు కొనుటను గూర్చియు, సంస్కరణముల సభివృద్ధి కేయలను గూర్చియు ప్రశ్నలడిగినపుడు నిర్లక్ష్య భావముతో ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిన విధమును జూడ మిలివాదలతో సహకారముజేసి లాభములేదని ప్రభుత్వముగనుగొనినటుల దెలియగలదు. విదేశములందలి భారతీయుల సమస్యను గూర్చి చర్చించుటకు దాదాపు అటు తీర్మానములును ప్రత్యేకముగ డాక్టరు గవరుగారి బిల్లును యుండెను. కాశనసభ్యులందఱును, కన్యాకేషయమై కామనస్థలో డెవలెరు డ్యూకు యదవ్రతమును ప్రకటింపకముందే యచట నావేషయమునుచర్చించి సలహా పంపవలెనని యభిప్రాయబడిరి. ఇందులకు ప్రత్యేకముగ సభ నాపి చర్చజరుపవలెనని కేషగారి అయ్యుగారును, అగ్నిహోత్రుగారును ప్రయత్నముల గవించిరి. కాని అధ్యక్షుడు యందు కియ్యకొనలేదు. కేషయమంత ప్రామాణ్యము గలదైనను అధ్యక్షుని నిర్ణయ మనుల్లంఘనయముగకా!

మిలివాదలు భారత స్వరచిత్రమును యెటులైన కాశనసభలో పోరాడి సంఘాతము

ఉకు కొన్ని ప్రశ్నల పడిగిని, సభ నాపుడలజేసి చర్చల జరుపవలెనని గాని కోరి లాభములేదు. వీరే యిలా చూచులు గూఢముగ నల్లినన, ప్రభుత్వము యథాప్రకారముగనే జరుగుచుండును. ఏదో నిర్బంధము గల్గినగాని సానమును వీడకుండుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనిరి. అట్టివి, 1921 లో పై ఒత్తిడిచేత నేదో కండ్లసిట్లు తుడుచుట కిచ్చిరిగదాయని, యపుడు ప్రశ్నలతోను చర్చలతోను స్వేభముగ ప్రభుత్వమును తమ చేతులలో బిగ్గించెదరని మిలివాదలు తలచిరి గదా! ఇది వట్టిభ్రమ లేక పు వేరుగాదు. ఈ భ్రమనే దెబ్బకొన్నది వారి కింకను భారత రాజకీయ పరిస్థితిలో గోచరించుటలేదు. ఏమైనను సరే, స్వరచిత్రము కొరకు యొక్కవృత్తులు గల్గినను బహిరంగముగ పోరాడవలయు నను భావము వారికి గలుగలేదు. వారు యీ భావమును బొంది పోరాడినపుడే దేశమునకు కొంత లాభము కలుగలదు. అపుడు ప్రభుత్వమువారు వీరేయెడ కొంత లక్ష్యము గలిగి యుండెదరు.

లాలాజీ ఆరోగ్యప్రార్థనము

పరమేశ్వరుడు కరణమయడనియు భక్తికింజీ సభంగి మరదేనికి నాతడు కిక్కడనియు మహాభక్తులందఱో స్వర్ణాక్షరముల సప్రమాణముగా కీర్తించుచున్నారు. ఉరీతిగా నమ్మవారు భారతదేశవాసులుమత్రమే గాదు. పాశ్చాత్యులకునుగూడ నీవమ్మక మత్యధికముగ గలదు. క్రైస్తవ మహమ్మదీయ మతములవారును హిందూ మతమునందలి వైవ వైష్ణవ శాక్తీయ పౌర గణపత్యాధిపిత్వాంత ములవారును సకలపుభక్తిప్రకటనలకుగల పక్షమను భాగగా గ్రహించి గ్రంథకోటినిలిఖించిరి. ప్రహ్లాద, పంచాలి, గజరాజ, కంచర్ల గోపనామాత్య ప్రభృతుల చరిత్రములే యిందఁకు పరమ నిదర్శనములుగానున్నవి. బమ్మెల పోలనామాత్యుని శ్రీమహాభాగవతమునందలి ప్రతిఫలయందనుప్రతివాక్యము సంపద గూడ భక్తిప్రభావమే గోచరించుచుండును. అట్టి భక్తవత్సలుని త్రిశతకోటి భారతీయులు నిర్మలమానసులై ఏకగ్రీవముగ ప్రార్థించిన కరుణామయుడగు నా పరాత్పరుడు మనమొరల నేల యాలకింపడ? గాన పంజాబురాష్ట్రీయజాతీయోప సంఘమువారు చేసినసూచన మనకిందరకు సత్యం తాదాశీయము. లాలాజీ భారతీయ నాయకులందొక్కరికిని తీసిపోవువాడుగాదు. సర్వజనవంద్యుడు. అట్టి పూజనీయుని కచిరి కాలమున సంపూర్ణారోగ్య స్వాతంత్ర్యముల నుపెంగుమని సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుట భారతీయులకందరికిని ముఖ్యకర్తవ్యము గాన యీనెల 9 వ తేది సోమవారమునాడు ఆంధ్ర రాష్ట్రమునా రందరునుగూడ సభలను దేవతారాధనలను జరిపి లాలాజీ కచిరి కాలముననే సంపూర్ణారోగ్య స్వాతంత్ర్యముల నొసంగునట్లు సర్వజగన్నియామకుని ప్రార్థించదగునని విన్నవించెదము.

హరటాలు విజయము

భాగూరు గ్రామవాసులు నాలుగునెలలనుండి దృఢసంకల్పముతో హరటాలుజరుపుటచే నేటికి వారు పైనికాధికార బంధమునుండి విముక్తులైరి. ఆరంభశూరత్వముగా గాక కష్టములకు సహించుచు ఎట్టివిఘ్నములు కలిగినను చలించక దీక్షను విజనక కార్యమును కొనసాగించిన తత్వక విజయముకలుగుననటకు అకాలిసాధరుల విజయము ప్రథమనిదర్శనము. భాగూరు జానపదులవిజయము రెండవనిదర్శనము. అచిరికాలమున నాగపూరు సత్యాగ్రహముగూడ విజయవంతమై మూడవనిద

ర్శన మగుగాక. పైనికాధికారులు లొంగిరి. భాగూరుపౌరులు నిర్వర్తిత ప్రతిజ్ఞాధురంధరులైరను శుభవార్తను తెలుపగలిగినందులకు చాల సంతసించుచు భాగూరు పౌరులను మనఃపూర్వకముగ నభినందించుచున్నాము.

లానేనుసంధి

లానేనుసంధి వెనకబడుటకు గారణము గాలి పాలి యని తురుష్కులు భయపడుచున్నటులు తెలియచున్నది. ఇస్మైలువ మా వెంటనే సంధిపరతులను నిర్ణయింపవలయునని కోరుచున్నను మిశ్ర మండలి కాలయాపనమును జేయుచున్నది. యూరపురాజ్యము లొకసారి పాదముపెట్టిన దేశమును విడిచిపోవుట యాచారములేదో, ఏదోవిధమున నాప్రదేశమును కట్టుకొని ప్రేలాడుచుండుట. ఇప్పుడు గాలిపోలిన అవిధముగనే కట్టుక ప్రేలాడుచున్నాడు. అప్రదేశమున నాంగ్లేయులు చేయుచున్న రక్షణవిధాన మంతయును తురుష్కులకు భయప్రాంతములను గలుగజేయుచున్నది. రాజనీతిని విడిచి ధర్మనీతి నవలంబించనంతవరకును లొకమునం దే రాజ్యమునందను శాంతి గలుగజాలదు.

భర్తలు సంభోగహక్కులు

డాక్టరుగారుగారు సాంఘికవిషయములందు నిర్ణయించుచున్న కాశనములు సామాన్యములైనను జ్ఞానుసీయములు భార్యలను భర్తలతో గాపురము చేయుటకు కాశనము నిర్బంధించవచ్చును. కాపురము చేయుటకు నిరాకరించిన భార్యలకు ఖైదు వేయవచ్చును. గౌరుగారి బిల్లు ఖైదుదండనమును దీసివేసి నది. ఇతిరదండనములను మూత్రము నిలిపినది. ఇరు పదపతాబ్దియందు స్త్రీస్వాతంత్ర్యయుగమునందు స్త్రీలను కాపురముచేయుటకు నిర్బంధించుటయును నిరాకరించినవారిని ఖైదు నందుంచుటయును అమానుషకరములన ధర్మపరు లంగీకరించుదురు. కాశనసభ గౌరుగారి ప్రయత్నమును దొలగించుట యుక్తముగ నున్నది.

వంగరాష్ట్ర కాశనసభ - ప్రభుత్వపరాజయము

ఉద్భవాశాసనసభములను పరిశీలించుటయందు పోలీసువారి సంబంధమును కొన్నిసందర్భములందు దీసివేయవలయు నను కాశనసభ సభికార సభ్యుడు ప్రతిపాదించెను. ఉద్భవమునకు మన కాశనమునకు సంబంధము లేకపోయినను అనధికార సభ్యులు ప్రతిఘటించిరి. అనుకూలముగ 28 మందియును, ప్రతికూలముగను 42 మందియును సమ్మతుల నిచ్చిరి. బిల్లు నిరాకరింపబడినది. సామాన్యకాశనసభ్యులకు వంగరాష్ట్ర కాశనసభ్యులకు గల భైర్యస్నేహములు ఉద్భవమును విషయమున గలుగకున్నవి.

భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘనభ

8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు నాగపూరులో ధన తోలీలో తిలకుమందిరమున జరుగును
భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ యీనెల 8వ తేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు నాగపూరులో ధన తోలీలో తిలకుమందిరమున జరుగును. (ఆ. కె)
నేదీయ మహాజనసభాధ్యక్షుల
హాలానా మహాన్యదాలిగారు
కాకినాడలో నుండు నేటి ఉత్తరప్రదేశ్ కధ్యక్షునికా హాలానా మహాన్యదాలిగారికి కంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు గూడ నూరించిరి. (ఆ. కె)

వాతావరణస్థితి

1923-24 స్కాలర్‌ల 4-వ తేదీ బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	ఏప్రిల్ 1న తేదివంద వర్షము	ఏప్రిల్ 1న తేదివంద రాష్ట్రానవర్షము
గోపాలపురం	88.5	81.1	...	0.83	4.15
కోరాపుట్
విశాఖపట్నము	93.1	82.1	...	0.48	0.98
కాకినాడ	101.7	9.3	...	0	4.76
దువ్వితలపట్నము	102.8	79.9	...	0.95	4.98
గుంటూరు
కర్నూలు	0.15	0.86	...
బళ్లారి	91.7	75.9	...	0.71	1.13
అనంతపురం
కడప	0.08	0.12	1.12
నెల్లూరు	96.9	79.8	...	0.37	0.23
మద్రాసు	95.3	71.8	0.41	1.95	0.03
కడపూరు	86.1	79.6	...	1.86	0.89
కల్యాణ
సేలము	97.6	71.8	...	0.34	1.10
కోయంబతూరు	99.5	61.1	...	0.86	0.96
తిరుచనాపల్లి	94.1	40.2	...	1.12	0.53
నాగపట్నము	10.0	70.6	...	0.92	0.65
పురుకోట
మధుర	97.9	78.9	...	0.25	1.39
పాంబు	91.8	79.4	...	0	1.21
తిరునల్వేలి	0.81	0.27
తిరువేంద్రము	82.5	78.4	2.11	14.62	3.97
కొచ్చిన్	85.0	74.7	1.38	35.26	5.58
కాలికట్టు	85.4	74.5	4.81	38.79	6.41
మంగళూరు	88.8	7.8	1.46	9.32	9.91
తెంగుగూరు	84.6	61.9	...	1.98	0.34
హాస్పాన్
మేరకూర	28.5	68.8	0.12	9.32	3.65
తె.చూరు
చైదాబాద్
కార్వార్
రత్నగిరి
బొంబాయి
హేలూపూరు
కొడైకనూర్	66.4	5.16	...	2.14	2.43
ఉదకమండలము

జోషిగారి ఆలోచనలు కొంచెము సుమారుగా నున్నది.

లాక్షాదు వాచకలపట్టి ప్రస్తుతము నిలిపేయబడినను
వాగ్భాటలో భాగర కాగ్రాను స్థానమునకు జరిగిన విమ్య
ది మరల నిన్నటి లాక్షాదులు జరుచును. (అ. ౫)

మదరాసు కార్పొరేషను

విలంబిత సమావేశము

మదరాసు కార్పొరేషను విలంబిత సమావేశము నిన్న సాయంత్రము 5-15 గంటలకు నివసనమునందు జరిగెను.

స్థానిక సంఘము తుదికి శిఫార్సును నిన్నటి కార్యమునకు వర్తింపజేసెను. ప్రభుత్వపు ఫిల్డ్రేషను కమిటీ (నీట్లడెగట్టుటను గూర్చి యోజించుటకు నియమింపబడిన సమయము)ని గూర్చి చాలచర్చ జరిగెను. కమిటీవారి విచారణగూర్చియు ప్రభుత్వము వారి రాసందర్భమును కార్పొరేషను అధికారులకు జూపిన యగౌరవముగూర్చియు పలువురు సభ్యులు తీవ్రముగ విమర్శించిరి. ఫిల్డ్రేషను కమిటీవారి పని సంతృప్తిగలముగ లేదనియు కమిటీ రిపోర్టు నిడివరకే పరిమియండవలసినదనియు అదరులు తలచిరి. డాక్టరు మల్లయ్య, కే. సి. దేశికాచార్యులు, కే. వ్యాసారావుగారు కార్పొరేషను ఎంజనీయరు హెన్రీ మెయగారిని, స్పెషల్ ఎంజనీయరు మాడ్రిగారిని ఫిల్డ్రేషను గూర్చియు, కమిటీ పరిశోధనలను గూర్చియు ప్రశ్నపరీక్ష చేసిరి.

వార్షిక పునరావీల అయ్యెను. త్రవ్వకమునకవిధి కట్టినపు కొనకొ కొంత ప్రదేశమును కొనుటకు రూ. 2,687 లు 1922-23 వ సంవత్సరము ఎట్టి ఖాతానుందు చూపబడెను. ఇందులకు కాష్టము రూ. 2,178 లు కాంక్షనుచేసి యుండెను. మిగిలిన సొమ్మును అకసరమని స్థానిక సంఘము తలచినందున కాంక్షను చేయబడెను. ఈ విషయముపై కాష్టము ఎట్టి వర్గముగా విడిచక చేయగలక యిచ్చెను.

ఫిల్డ్రేషను కమిటీ

ఫిల్డ్రేషను పని జరుగుటకు తమ స్వాధీనమున నింకొక ఫిల్టరు బెడును కొనగలరేనని కమిటీ కార్యదర్శి ఏప్రిల్ 12-1928 తాము కార్పొరేషనుకు తీరరాజును వ్రాసియుండెను. నీటిని పడట్టు పనిని కార్పొరేషను అధికారులు చూచుటయే యుక్తమనియు అందుకలన కమిటీ కార్యదర్శి కొరసప్రకారము మరల కొక బెడును విచ్చుట తగదనియు స్థానిక సంఘము శిఫార్సు చేసెను. ఈ విషయముపై తీవ్రచర్చ జరిగెను.

స్థానిక సంఘపు శిఫార్సును నిరాకరించి ఫిల్డ్రేషను కమిటీ వారు కొరసప్రకారము రెండవ ఫిల్డ్రేషను బెడును నిజవలెనట్టి ఎస్. రాజస్వామి అయ్యరుగా రిపొర్టు చేసిరి. నీటి ఫిల్డ్రేషను పరిశోధనలకు కార్పొరేషను కాష్టము అంగీకరించెను. తిరుగుబాటుగా, కమిటీవారి రిడిగన ప్రకారము రెండవ బెడును విచ్చుట యుక్తముగ నుండెను. కార్పొరేషను ఉద్యోగులు ఫిల్డ్రేషను కమిటీవారి కార్యక్రమములను ప్రత్యేకముగ కార్పొరేషను యాజమాన్యమునకి ఫిల్డ్రేషను కమిటీవారి స్థానిక సంఘము తలచినచో రిపొర్టును అయ్యరుగారికి తెలియజేయెను.

సి. ముచ్చారాయు మిడిల్టన్ గారు రాయలపాదన నామోదించిరి. కమిటీ నివేదిక చేరి తదనియు, నివేదిక నందుకొరకు నివేదికమును తుక్కుగించుటకలన లాభము లేదనియు ఎస్. నలుగోపాలకృష్ణునిగా రొకసంకలన నుపపాదించిరి. ఎంతవలెనో చేదియుంచినన, దాని నామోదించువారు లేరనెడిరి.

కే. వ్యాసారావుగారు కార్పొరేషను ఎంజనీయరు హెన్రీ మెయగారికి కమిటీవారి పనిని అభ్యర్థించిరి. అంతట హెన్రీ మెయగారికి కమిటీవారి పనిని అభ్యర్థించిరి. వ్యాసారావుగారు ఫిల్డ్రేషను కమిటీవారిని గూర్చి ప్రశ్నించిరి. కమిటీవారు తమ పరిశోధనలను ముగించి రిపోర్టును, ముగించిన పిమ్మట, ఇదివరకు కార్పొరేషను వద్దనుండి పుచ్చుకొనిన ఫిల్టరు బెడును గూడ వాళ్ళు చేసి రిపొర్టును హెన్రీ మెయగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

ఇదివరకు పుచ్చుకొనిన ఫిల్టరు బెడునుగూడ వాళ్ళు చేసి యుండ, మరల రెండవ బెడును ప్రభుత్వ ఫిల్డ్రేషను కమిటీ కొనుటకు యజమాన్యముగ నుండుననియు, అందుచేత అవిషయముపై చర్చయే యనవలసినదనియు వ్యాసారావుగారు తలచిరి.

ఫిల్డ్రేషను కమిటీవారు తమ పరిశోధనలను అపిను, రెండవ ఫిల్టరు బెడును కమిటీవారు కొరసయందుట అట్లే నిలిచి యుండెనని అభ్యర్థించు చెప్పెను.

పిమ్మట స్వామి మోటాచలం కృష్ణునిగా స్థానిక సంఘమువారి శిఫార్సును బలపరచుచు ఫిల్డ్రేషను కమిటీ ప్రతిపక్ష సభ్యులముగ విమర్శించిరి.

సగరమునందు నీరు తక్కువగు వచ్చుచుండెనందున కొంత కాలము కిందట కార్పొరేషను ఫిల్డ్రేషను కమిటీ

రూ. 25,000 లను ప్రత్యేకించెను. తరువాత కొంత కాలమునకు నీరు యథాప్రకారముగ వచ్చెను. ఫిల్డ్రేషను కమిటీ తమ పరిశోధనలను ఫిల్డ్రేషను బెడునుగా గావించుచుండిరి. అక్కడనుండి వచ్చుచుండెన నీరు అవశిష్ట భ్రముగను తక్కువగునందున, ప్రజలకు చాల యిబ్బందిగ నుండెను. ఈ విషయముపై కార్పొరేషను కౌన్సిలు ఆలోచించిరి. కార్పొరేషను ఉద్యోగులు దానివిషయముపై విచారణచేసి విచారణోపాయముల జూపెమని వాగ్దానము గావించిరే గాని తరువాత ఎట్టి చర్యను పుచ్చుకొని ట్టును తోచెను. అంతటగాక కార్పొరేషను ఉద్యోగులు ఫిల్డ్రేషను కమిటీ సభ్యులను నుండియు కమిటీ గావించుచుండెన పరిశోధనల ఫలితములను కాష్టములకు తెలుపక రహస్యముగ నుండుట చింత్యము. ఫిల్డ్రేషను కమిటీవారును కార్పొరేషను ఉద్యోగులను గూర్చియు చూడలేను. ఏవో కొన్ని సభ్యులకు ఆహ్వానించిరే గాని కాష్టములను అభ్యర్థన కార్పొరేషను ఉద్యోగులకు ఆహ్వానింపలేదు. కనుక స్థానిక సంఘమువారి శిఫార్సు ననుసరించి ఫిల్డ్రేషను కమిటీ ఇంక ఏమారమును కృత్యముచేయ దగదని మోటాచలం కృష్ణునిగా రు చెప్పిరి.

కే. సి. దేశికాచార్యుగారు కృష్ణునిగా రు పపాదన నామోదించుచు కార్పొరేషను ఉద్యోగులు తెలిసిన వివరములను కాష్టముకు తెలుపవలెనట్లు బాగుగ లేదని యాక్షేపించిరి. వివరములను తెలిపిచో, కాష్టముకు లాభకరముగ నుండెడిది. ఇదివరకొకప్పుడు ఆచార్యుగారు రిడిగనము ప్రస్తావించ, రహస్యము అకొన్ని గలనని కేజీ కాచలం కృష్ణునిగా రు ఆచార్యుగారిని ప్రశ్నించి యుండిరి.

కే. కృష్ణునిగా రు:—అరహస్యమును మీరెట్లు తెలిసినది మరల నే నడుగుచున్నాను. ఎవరైనా మహాత్ముడు చెప్పెనా? తాను కమిటీవారు వ్రాసి కనుగొంటి నాయు, మా మాతృత్వ మందుల కనవరమనియు ఆచార్యుగారు చెప్పిరి.

మరల కే. కృష్ణునిగా రు అభ్యంతరమెట్లుటకు లేది. ఇదివరకటిసభలో డాక్టర్ కామతుగారు కృత్యమును సమాధానము తెలుపుకొన గోరవలెను అయ్యెను. డాక్టరు పిమ్మట, అట్లుండ, ఇప్పుడు కేజీ కాచలం కృష్ణునిగా రు దేశికాచార్యుగారిని ఫిల్డ్రేషను కమిటీవారు అభ్యర్థించిరి. ఆదావడి బిగ్గెను.

సమయము ఉద్యోగులు కార్పొరేషను స్వాధీనమున నుండ, ఇంకొక కమిటీ సమావేశము నవేషించుట యనవలసినదని దేశికాచార్యుగారు చెప్పిరి.

ఫిల్డ్రేషను కమిటీవారు పరిశోధనలను కార్పొరేషను సొమ్ముతోను కార్పొరేషను కరికరములతోను గావించుచుండినను కార్పొరేషనును గౌరవముగ జూచుటలేదనియు, కమిటీ పరిశోధనలను ప్రజల కేమారమును లాభము గలుగ నుండెననియు జి. నారాయణస్వామి కృష్ణునిగా రు. మదనగోపాల నాయుగారు చెప్పిరి.

కార్పొరేషను ఆరసములకు చాలినన్ని బెడునులేకుండ ఫిల్డ్రేషను కమిటీ కొనకొరాదని వ్యాసారావుగారు తలచి స్థానిక సంఘ శిఫార్సును బంపరి.

ఎస్. మోగోపాలకృష్ణునిగా రు నివేదిక వచ్చువరకు చేది యుండవచ్చునని తలచిరి. పరిశోధనలపై యిదివరకు సొమ్ముకు ప్రత్యేకించి యుండుట తొరబాటు. అంతసొమ్మును ఖర్చుపెట్టి పిమ్మట నివేదిక మైనను అంతక ప్రార్థన, సగరమున కేమిలాభము గలకనుక కమిటీ కొంతకాలము చేదియుండవచ్చునని మోగోపాలకృష్ణునిగా రు చెప్పిరి.

పరిశోధనలకు యోగింపబడిన ఫిల్డ్రేషను బెడు కార్పొరేషను స్వాధీనము. ముచ్చారాయు కృష్ణునిగా రు కృష్ణునిగా రు, ఉన్నదని కార్పొరేషను ఎంజనీయరు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

నీరు పాడుగుటకు కారణములు డాక్టరు మల్లయ్యగారు నీటిని క్లోరినేషను చేయుటను గూర్చియు, గంటములలో బెజ్జములను గూర్చియు అనేక ప్రశ్నలు చేసిరి.

క్లౌవెల్ గారు నీటిని క్లోరినేషను చేయుటకలన భరత్యయ మధికముగ నన్ను చేగాని ప్రజలకు లాభకరము. క్లౌవెల్ గారు కార్పొరేషనును ఎంజనీయరు గూడ క్లోరినేషనును విధానమున నెడల నుండు ప్రతిపక్షము ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. దివమునకు 70 లక్షల గాల్లల నుల నీటి క్లోరినేషను చేయుటచున్నది. క్లోరినేషను కొద్దికొద్దిగా పుష్కలముగా పూనినచో కలియుచున్నది. రెండును సరిగా కలియుటలేదు. క్లోరినేషను ప్రమాదమునకు రూ. 200 ల కృత్యము గురుచున్నది. క్లోరినేషను బదులు ప్రత్యుత్తరము

చేసి దివమునకు రూ. 15 లు చూపని ఎంజనీయరు హెన్రీ మెయగారు చెప్పిరి. ఫిల్డ్రేషను కమిటీనిగూర్చి డాక్టరు మల్లయ్యగారు మరొక ప్రశ్నలను చేయగా, వివరములను రహస్యముగ నుంచవలసినదని కొరబడినందున వానిని తెలుపుట భరత్యయ గాదని హెన్రీ మెయగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

నీటిగంటములలోని చిల్లులకు పూడ్చుట కేమైన ప్రమాత్నములు జరుగునను వానిని మనముగూడ ఉన్నామనా హెయగారు ప్రశ్నించిరి.

క్లౌవెల్ గారు అత్యుత్తము. కన్సింపనియు కొన్ని గలవు. వానిని పూడ్చుటకు ఇంకను కొందరు ఉద్యోగులను నియమింపవలెను. అవసరము మన కిప్పుడు లేదని హెన్రీ మెయగారు చెప్పిరి.

ఈ విషయమునుగూర్చి వాగ్దానము చేయుటకు మిమ్ము మూలైరు సంకల్పముల కిందట బొంబయికి వచ్చియుండ లేదా యని ఉన్నామనా హెయగారు మరల ప్రశ్నించిరి.

అవును. నేను రిపోర్టును వ్రాసితిని. కాని దివ్యము లేనందువలన, ఆ రిపోర్టుపై సెట్టి చర్యయే పుచ్చుకొనక రిపోర్టును రికార్డు చేసిరి.

అంతట స్పెషల్ ఎంజనీయరు మ్యాడ్రిగారినిగూడ పిలువ నంపిరి.

ఫిల్డ్రేషను కమిటీ కృత్యములను బయట పెట్టుటకు పిలువ లేదు. పరిశోధనలు ప్రస్తుత మాగింది. పరిశోధనలకులన ఫలితము తృప్తిగలముగ నుండునని తోచదని మ్యాడ్రిగారు దేశికాచార్యుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

నీటిని క్లోరినేషను చేసినందులకు నీరు ప్రవహించగానే చెడిపోవుటలేదా యని డాక్టరు మల్లయ్యగారు ప్రశ్నింపగా, తప్పుకొన నుండెనని ప్రత్యుత్తరము వచ్చెను.

కొంత చర్చ జరిగెను. ఫిల్డ్రేషను కమిటీ తమనవేదికను ప్రభుత్వమువారికి బంపిరినయు, ఆ నివేదిక ననుభవజ్ఞులు తరికించి తమకు బంపుదురనియు అభ్యర్థించు చెప్పెను.

ఇందువలన నామోదముపై ఇక చర్చజరిగి లాభము లేదని డాక్టరు కామతుగారు చెప్పిరి.

స్థానిక సంఘపు శిఫార్సు నంగీకరించుచు త్వరలో ఫిల్డ్రేషను కమిటీ నివేదికను బంపుదని ప్రభుత్వమును గోరుచు కొక తీర్మానమును మదనగోపాలకృష్ణునిగా రు పపాదించిరి. కొంత చర్చ జరిగిన పిమ్మట ఈ యుపపాదన అంగీకరింపబడెను.

తరువాత స్థానిక సంఘపు మిగిలిన శిఫార్సులన్నియును బలపరచుకొనె టటనే యామోదించబడెను. చెంగల్యరాయ నాయుకి ఉచిత ఆయుర్వేద వైద్యాలయమునకు రూ. 50 లు విరాళము కాంక్షను చేయబడెను. వైద్యాధ్యక్షుని కొడుకు రి. బి. కృష్ణునిగా రు వైద్యులు మారుచోట నుండుభాగమున కొనికొనుమును కొనుటకును, మరలవాగ్దానమున అతిశయముండెనని విచారణకరితమొందినది జంక్షనునంద కొంతకాలమును కొనుటకును కాక్షను అయ్యెను. తుంపిరు స్టేషనులంద మువ్వురు స్టా. క్లింబులు నిలిపివేయబడిరి.

అప్పటికి సాయంత్రము సుమారు 7 గంటలయ్యెను. అభ్యర్థించు మరల సాధారణమునకేమును ప్రారంభింక నుండ, ఆలస్యమైనదని సభ్యులు చెప్పిరి.

అంతట సభ ముగిసెను. కార్పొరేషను కాష్టము మరల రాగల 17 వ లేదా ముగళ కారమునాడు సమావేశమగును.

ఆంగ్లము ప్రార్థన గ్రంథమును సురభిజేయుచున్నదనియు కన్సెమిస్టరుగారి ఆలోచించుచున్నాను.

కావలెను

లో: లోభము ఇవ్వెట్లు పదవికి దరఖాస్తులు పంపి దలచినవారు 1928 సంవత్సరం జూలై నెల 31 వ తారీఖులోగా ఈ దిశ కలెక్షనకుడికి అఫీసుకు చేరువట్లు పంపుకొనవలెను. నెల 1 కి క్రితము రూ. 40 + 15 ప్రయాణపుటలై చొప్పున యిచ్చుదును.

దరఖాస్తునామము ఉపవాసము లిచ్చుట, మున్నగు పనులు చేయవలసి యుండును (1) వరుస (2) మరలు, కాభి (3) సాధారణముగా నున్న యోగ్యు, ఉద్యోగ సంబంధమైన విషయము (4) ఇదివరకున్న అనుభవము మొదలగు వివరములతో దరఖాస్తును పంపుకొనవలెను. కి నెలలవరకు మాత్రమే ఈపదవి యుండును. బ. దరుగ లూకా బోర్డు అఫీసు,

మరిల్లిట్టు, } వి. నా. సింహము, }
28-6-1928 } కె. పి. దేవయ్య

పరి. ఏ యాచార్య పోలేటివరే. ముక్తగా కొంటే నాల్గవం.
కుమోదన్. త్వరపడండి. వం. ఆదినారాయణశాస్త్రి.
అప్పారావుల్లో నా. కుమ. జగ్గులంశన శ్రీనివాస. బ. బాబా

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

రాజీనామా తీర్మానము ఆమోదించబడెను

20-6-28 తేదీ మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు స్వరాజ్య కార్యాలయమున సమావేశమైన కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభలో సీక్రెడిటీ తీర్మానములు చేయబడినవి. శ్రీ కామేశ్వరపురం శేషగిరిరావుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి.

ఈదినకు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులకు శాశ్వత మహావసరభాగమును సమీక్షించుచు (రెవెన్యూ సమస్యలను) చేర్చుటకును భూముల సమస్యలను చేర్చుటకును తగు సమాచారము చేసి తోడ్పడగలరులకు కోరబడినది.

గొల్లపూడి తీర్మానము:—1 బాండ్లు వెంకటగారు 2 XII సర్వే పర్యవేక్షకులుగా

కాకినాడ తీర్మానము:—1 యూర్యుల్ల తీర్మానముగా

2. కా. వెంకటసుబ్బారాయణుడుగా

యందేమూరు తీర్మానము:—1 పులవర్తి వెంకటాచలకర్మ

గారు 2. కొండెపూడి ముత్యం గారు

కోరంగి తీర్మానము:—1 శ్రీహరి వెంకటగారు 2. పా.

దుర్గప్రసాదకాశ్రమిగారు 3. ప. వెంకట కొండెపూడిగారు

బొంబాయిలో ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు

చేసిన రాజీనామా తీర్మానమును యావత్సమయమునా ఆమోదించు

చున్నారు.

మం. రంగయ్యగారు ఉపపాదించిరి. మొ. తిరుమల

రావుగారు ఆమోదించిరి. 9 గురు ఆనకులును. 3 వ్యతిరేకులు.

1 తటము, తీర్మాన మంగీకరింపబడినది.

శ్రీహరి వెంకటగారిని యీ సంఘమునకు ఖాయపు

అధ్యక్షులుగా అంగీకరించబడినది.

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గసభ

54 గురు సభ్యులగులను పంపెదరు

(స్వీకరించిన తేదీ)

ఈనెల 1 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు కాకినాడ

స్వరాజ్య అక్కినూరి జిల్లా కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశ

మైనది. శ్రీయంత బుజు సాంబమూర్తిగారు సభాధ్యక్షులుగనడిరి.

ఈదినకు తీర్మానములు చేయబడినవి.

1. నాగపురములో జరుగుచున్న జాతీయతాక సభ్య

గ్రహమునై రాజమహేంద్రవరమునండి నాగపురము వెళ్ళి

అచ్చుల కార్యాలయపురై, ఆంధ్రరాష్ట్రమునైపున (భయ

ముతాగా వెళ్ళిన వాలంటీర్లను ఈసంఘమువారు ఆహ్వానించు

చున్నారు.

2. ఈనెల 15 వ తేదీని అచలాపురము తాలూకాలో

జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ సాధారణసభ బయటకలెను.

3. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శిగారు నాగ

పుర సభ్యులగులను 12 గురు వాలంటీర్ల కావలెనని (వాసిన

తేలి చదుడమైనది. జిల్లాలో ప్రతితాలూకావాసిని ఆధుము

నరసాపురం (స్వీకరించిన తేదీ)

మైల్ ఉన్న పాతకాల దావా

జూలై 2:—మామిడికొత్త తేలకానే యిదావా మా కలెండ్రీగారియెదుటకు తేలబడినది. దివానుబాద్దరు మామిడి రామచంద్రాపుగారికి ఉభయకీర్తార్తమున భోర్లవాసు స్త్రీమును తియ్యకేయినను 500 అన్ని ఒకపర్యాయము నదగు రామచంద్రాపుగారు యిచ్చుటకు వచ్చి చిత్తుస్థిమును తియ్యచేసిట్లున్నాడూ పత్రికలకు తెలియబరిచిరి. అయితే రామచంద్రాపుగారు ఇంతవరకు ఆ స్త్రీము కొద్దరకు పంపకపోవడముచేత మొట్టకొన నొద్దనారు రామచంద్ర రావుగారిని స్త్రీమును తియ్యచేయుటలోనండి తప్పించివేసి యాకేసునందే ధమన కాకిముల్లయ్య పట్టించివేసివేసి జరిగా అర్థం చేసిరి. ఈకేసు యీనెల 18-వ తేదీ వాయిదా వేయబడినది. బహుళ: కొద్దరాచే స్త్రీమును తియ్యచేయబడును.

విద్యాసంఘము

మూలము పైసలు పరిమితి తెలిపినది. మా ఉన్నతపాఠశాలలో 50 మందికి 18 గురు పాఠ్యము అయినారు. ఈ చుట్టు ప్రక్కల స్కూళ్లలో కూడ పరిమితి ఈ తీరుగనే చుట్టు విచ్చాను. మొత్తముమీద ఈ సంవత్సరము పరిమితి తగ్గివేయబడినది.

మామైలరు ఉన్నతపాఠశాల విజిటిషన్ మొట్టకొన మా సమావేశమే మేస్తల జీతములను కొద్దిగా తగ్గించిట్లు విచ్చాను. మొత్తముమీద సాటు ఒక్కంటికి నుమా 1200 రూపాయలు కర్తవ్యగట్టుగా చేయబడినది విచ్చాను. పాడ్లు మేస్తలగారి జీతము రు 210 నుండి ఇదేవిధానముగా కొట్టివేసిరి. మొదటి సహాయోపాధ్యాయునికి రు 110 నుండి 10 రూపాయలు కొట్టివేసిరి. ఇంతవరకు గ్రామ్యమునున్నది. తరువాత రు 35 లు రు 40 లు జీతగాండ్లకు 8 రూపాయలు కదిరూపాయలు కూడా కొట్టివేసిరి. ఇంకా మరొకొందరు రు 25 లేక రు 40 లు జీతగాండ్లకు ఎనిమిదిలేక బాల్లు అటాలు మాత్రమే తగ్గించినారు. ఇది ఎట్లుచేసిరో నాకు చాల అశ్చర్యము లుగజేసింది. అందరును ఒక్కరిని వైమొదలు క్రిందికిరకు మేస్తలకు జీతముల తగ్గించలేదు గాని మనస్సులను చూచి జీతములు తగ్గించుట ఎట్లు భావ్యమో కమిటీవారు ప్రజలకు చెప్పకలసియున్నది అమోటింగుకు సంబంధమున అభ్యర్థులు. వీరికి ఎట్లు ఈజీతముల తగ్గించుట నచ్చినదో వారుకూడ ప్రజలకు చెప్పకలసియున్నది.

పంటలు

ఈ సంవత్సరము ఇప్పటివరకు ఒక్కవర్షపు జాబ్బులేదు. గోదావరి ఎండిపోయినది కావలెగా నీవులేదు. నేర్పలులు అందుచేత ఇంకనుకాలేదు. గనుక పంటలు ఎట్లుండునో అని భయముగా నున్నది.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహక సంఘ భ ఈనెల 12 వ తేదీ గురువారం మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కావలిలో శ్రీయంత శేఖర్లు రంగయ్యగారి గృహమునందు జరుగును. క్రింది విషయములు విస్తరించబడును.

- (1) నాగపురమునకు వాలంటీర్లను ఏర్పాటుచేయుట,
- (2) వాలంటీర్ల సంఖ్యను వృద్ధిచేయుట. ఈనెల 18 వ తేదీని నెల్లూరులో, కావలిలో బందా యుత్సవమునకు ఏర్పాటు చేయుట.
- (3) పంపనవిధిని పరిశీలించుట.
- (4) బీదలకు వైద్య సహాయము.
- (5) అర్జీలు.
- (6) ప్రచారముల నియమించుట.
- (7) స్వరాజ్యపండు పూర్తిచేయుట.

ఇదిగాక ఇతర ముఖ్యమైన విషయములు ఆలోచించ బడును గాన సభ్యులెల్లరు దయచేయ ప్రార్థించు.

వాలంటీర్లు

మనజిల్లానుండి నాగపురమునకు జాతీయ తాక సంతకు వార్తమే 12 మంది కాంగ్రెసుకు పోవలసియున్నది. ఇందుకు గాను ఇప్పటికి 6 మంది చేర్చియున్నాడు. మిగిలినారు త్వరలో కార్యదర్శిపేర తెలియబరచెదరని ప్రార్థించుచున్నాను.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

కార్యదర్శి.

జాబులు విలేఖకులకు సూచన

మా. రం. గ. చి. సా. బ. (అప్పటికే బదులువాయు) తు. వెం. ను. సి. వి. రం. వె. వెం. క. నోటర్లకు కావలెనది. జి. కృ. కి. ఆ. ఆధిమాని, ఒక కోర్టుజ్యోగి, కళామ, ఆంధ్ర పరి. సం.

శ్రీ పైలక్ జాతీయ విద్యావీరము తెనాలి

శ్రీయందూరు పున్నయ్య పార్శ్వమిక పాతకాల ఆయుర్యేద కాళి

ఈ విద్యావీరము చేసిన తెనాలి మూలబడి తిరిగి 18-6-28 తేదీన తెరవబడినది. పాఠ్యపాఠ్య పాఠ్యములు సాధారణముగా జరుగుచున్నవి. గత ఫిబ్రవరి మాసములో ఆయుర్యేదవైద్యము చేయుటకు ప్రత్యేకకాళి కొట్టి యేర్పాటు చేయబడినది ప్రస్తుత మా కాళికు వృద్ధి చేయుచున్నాము. ఆయుర్యేదకాళిలో మూడు తరములు యేర్పాటు చేసినాము. 1. భిక్షుగాజ (ఒక సంవత్సర పరిమితి). 2. ఆయుర్యేద విద్యాకా (రెండు సంవత్సరములు). 3. ఆయుర్యేద భద్రాచార్య (3 సంవత్సరములు). మొదటితరంలో చేరువారు ఆంధ్రభాషాసాహిత్యము గతి గిన చాలను. 2, 3 తరములవారికి కొంత సంస్కృతజ్ఞాన ముండవలయును.

ఆయుర్యేదము చదువువారికి ప్రత్యేకము సంస్కృతము గూడ నేర్పించును.

ఆయుర్యేద విద్యులు లగు శ్రీయంత కాకినాడుని రాజలింగకాశ్రమిగారు యీ కాళికు అభ్యర్థులుగ వని చేయుచు న్నారు. విద్యార్థులు వెంటనే చేరగోరుచున్నాము.

ఉత్తరాల సూర్యనారాయణ,

కాకుమాని పుల్లకీ,

కార్యదర్శి.

(గంజాంజిల్లా) మొలియాపుట్టి ఫిర్కా-సంఘము

జూన్ నెల 28 తేదీ, గంజాంమండల కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే కలెండ్రీమండలాలలో ప్రచారముచేయగాను పంపబడిన శ్రీయంత జయంతి వెంకటకారాయణగారు జల్మే పల్లి కామేశ్వర రావుగారు తిలక శ్రీరామ మూర్తిగారు పూడివెడ్లమల్లు రావుగారు జయంతి కిరీటిరావుగారు కలెండ్రీమండల ఫిర్కా-సంఘ అభ్యర్థులు శ్రీయంత పోల సత్యకారాయణ గారితో కలసి మాగ్రామము విచ్చేసిరి. సాయంకాలము శ్రీయంత జయంతి వెంకటకారాయణగారి అధికర్యముక్రింద కథ జరుపబడిన సభకు పద్మపురం గారువెడ్ల శ్రీయంత ఎన్నివ్యయి పూనిరావుగారు చిత్రాక్ష శేఖా మొదలగువారును చుట్టుకట్ట గ్రామములవారును వచ్చి యుండిరి. మొలియాపుట్టి కొన మళం, బాకర, వెడ్లపద్మపురం, బాడు పిల్లి బాసుదొక్క గ్రామ సంఘములలోని మొలియాపుట్టి ఫిర్కాగా యేర్పరుచుట గున్న సభకు ఫిర్కాకు బాపగ్రామ సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీయంత తండుడు వెంకటగారు అధ్యక్షుడుగా నుండుటకున్న, మొలియాపుట్టి గ్రామసంఘ కార్యదర్శి మ. రాజన్న రెడ్డిగారు కార్యదర్శిగా నుండుటకు తీర్మానించబడినది.

(మొలియాపుట్టినివాసి)

ఆదిమాంధ్రులు.

శ్రీ. చాతుర్వర్ణ్యం పరమా శుభ్రం గణకర్మ విభాగః.
వై చెప్పబడిన నాలుగు జాతులను గుణకర్మలను బట్టి
తనవలన కృష్టింపబడినది శ్రీకృష్ణ భగవానుడు భగవద్గీత
యందు వ్రాసెను. ప్రస్తుతము ఆదిమాంధ్రులు ఎవరని
చెప్పబడు మూలకలో తెలియ.

బ్రహ్మకర్మ విభాగః
లోని వైచిత్ర్యమునకు వారి అవస్థలను గుర్తించి వారి మల ఎ
ద్దమనముల దిగ్గజుల బోయి వారి కర్మలకెల్ల నొప్పువారు ఎదో
దిన శత్రువు పాత్రలై వారియొక్క కర్మలయందు దేవతని వాగ్దాన
మును జేసినచో తిరిగి సంఘమున జేర్చబడుదురు కనుక తెలియగా
దువులు వారి కర్మలను కరణముగ నె పన్నాల్సినది మూడుమన
స్సు శ్రీకృష్ణ భగవానుడు ఎంతో కొంతయెమిరి కాలమువరకు శివ
రుపబడిన శత్రు యని యర్థము. ఆదిమాంధ్రులలో పూర్వము లే
వోకొన్ని యతిభూత యతరాధములను జేసియుండు కలింబునకే
వారు హిందూసంఘములన తెలివేయబడి యి స్పష్టమందు
న్నది. తెలియనగా నిజమిత కాలమువరకు శివరూపబడిన శత్రు
యై యుండ హిందూసంఘము అమా జులైన ఆదిమాంధ్రులను
నిరంతరము సంఘ బహిష్కరణలగుగా జేసి పశువులకంటె నధ
మముగా జూచుట కడగోచరించును. ఇట్టి భావము యేమిటయో
దైవము ఏకాంతియందైనను జేతకడయైనను కలదా? వారులను బో
దులను సహంతకలను ఉదరభోజనవాగ్దానము యేమిటయైనను వా
లగు డబ్బులు సంపాదించి నెంచి పరుల బుట్టలను గొట్టెడి దై
వదూరులను హిందూ సోదరిలను కుచ్చపు మానోపాధ్యాయులై
ప్రత్యేకతెగ గా శివరూపి కుక్క భగవంతులయిన వైవోక్త్యవతలం
దును పరిశుద్ధమైనదేవాలయములందును వారిచే నాట్య మాడించి
చూచి సంతసించెడి వీరులను జూచుడు సహితము కొంతకాలము
మాత్రమే నరకభూమియందొలి బిట్టకుట వా దు చేసి న
నుకృతములనబట్టి వారిని కారకర్మలకులతో బంపించుచు శాస్త్రు
ములు నొక్క పక్కాజేయించుచు, ఓ హిందూసంఘమా! నీ
పుత్రులును, నీతేజయులునైన ఆదిమాంధ్రులను బాంధ్రులు అగు
కల సంకల్పమునందుండి తెలియజేసి యుండును యెట్టిభగ్గులు?
పూర్వమున ఆదిమాంధ్రులు కృష్ణుల రక్తపుత్రులే జీవించిరి అను
కొందము. జీవహింసచే జీవములను దెబ్బపెట్టిన కండుదాన. కూట
సాత్తుములనడగను, కడబోధకల సుదను పరులను మోసపున్న
రని యూహించెను. సోదాననకునే దేవులను శివరూపి
లెచ్చిరి (హిందూసంఘము కల్లు సాకాయ యజమానుల పాడి
పరలను వాటిని త్రాగ ప్రోత్సహించిరి వారును పానముజేసి
వదోక్తులై యత్రాత్రులై పరిత్రేపిత హిందూనుకర్మముల
కు గళంకమును దెచ్చిరి యెంచుదురు. ప్రస్తుతము ఆదిమాం
ధ్రులు ప్రవహించినది నీచకార్యములలో జేసిన వేయమం
డికేమా తెలిసికొనరానిది, వాటియందే వారికి సాత్తుములు.
వారు చేయవచ్చులను నేరము సేకర్తము. విశ్వా వారు
చేయుచున్న చెడుకార్య మేది, బద్ధిపానమా? అర్చన మధ్య
పాన యజారాలను నిలువజేయి దెయి? ఆదిమాంధ్రుల! ప్రజ
లను తాగువని ప్రోత్సహించిన దెయి? ఆదిమాంధ్రులే! ఆది
మాంధ్రులలో బద్ధిపానము రుచియైన వా రకములు కలరు.
పరదేశమునందీ వచ్చిన కోట్లకొలది విలువల పశుపక్ష్యాదులు
నుభవించే దెయి? కడు నిరుపేదలకు నీ యాదిమాంధ్రులేనా?
కాదు. అంత విలువగల సారానుములను పొందినవారు కొందరు
ప్రత్యక్షములు కావలెను. వాతెక్కడవారు? హిందూసంఘము
గ్రహించియున్న వారే. కనుక ఇతరులతోకల వద్యపానము
చేయుచుండ తెలియ యీ యాదిమాంధ్రులే యనభవంకరే?
ఇది భగ్గుల! ఆదిమాంధ్రులను లగ్నము లైతేదే వారికి

కర్మమున్నచో దున్నించి వారి నీచరీత్య మంచి కర్మములను గర
పుచుని ఉపవాసములద్వారా వారాశ్రమికలద్వారా, కరపత్ర
ములద్వారా పలుతెరుగుల మొరలెత్తుచుండ, ఓ హిందూ సం
ఘమా! యరమోదువు శత్రువులతో పీడించుచు నూరకుండు
హేతు వేమి? కర్మములేనా యమాయతలైన యాదిమాంధ్రుల
కంటె కర్మవెట్టవలెని హిందూసంఘము కలదయేమి? మాన
వులకు తృప్తి కాలము కలుగలేనని హిందూసంఘము కలదయేమి? హిందూ
సంఘము దిట్టికర్మములను ముడుచు? ఇది యెట్టి భూరపాపమా!
కాల మానవు మాయన. స్వేచ్ఛాబీజ మంటియెను
వానికర్మమునందీ రాక్షస రాధలనుండి ఆదిమాంధ్రులు విడువ
లగు తనము లేలేదెను. ఈశ్వర కృప గలిగెను. పరమకర్మ
లేలేంచి కలకాలం యాదిమాంధ్రులను వారి పరమమో శివ
కొని యున్నతనీతిలోనికి తీసికొని వచ్చుచుండగా
ఓహిందూసంఘమా! గుండుచుండుకేమి? ఆమాంధ్రులందరు
పరమతాతలంబకులగుచున్నారా? లేక వైదికీ వచ్చుచున్నా
రనియో? నిష్కలకర్మములకుల హిందూసంఘము నే యెద్ద
కింప నమకట్టి. బ్రహ్మ అర్చనమాజికులు గహితము ఈ
బాధ్య కృంభలపక్షపాతులై కలయుచుండిరి. కనుక నీ కెంత
కాలము నిరసభావముతో జూచుచుండెదవో? కర్మవదము. లేకు
న్నచో వారు ప్రతివయమునందు నీకు ప్రతిహాయగా నుండు
లేమా? అప్పుడు నీ బాధాభంజనము కలుగవచ్చును. కనుక భగ్మ
అభ్యర్థములను గుర్తించి పవిత్ర హిందూమత భగ్మములను పు
రుషులందరివికమత్యమును జేచుకొని దేశ మెప్పటి యానత్యమునకు
డిసికొనివచ్చి పుణ్యము గల్గుకొనవేయవచ్చును. వారి బాని
సకర్మము తొలగించి నీ హిందూసంఘము తొలుతుల కలకాలివార్త.
ఇంట గలిచి రచ్చగణపుము.

దాసరి వెంకటరావు
నీరులి పాలెం వచ్చాపురంబాలాకా.

శారద నచిత్ర - మాసపత్రిక

5 వ సం॥ తియారగుమన్నది
విశేషములేదు? నాటకములు
ఈ ఆసామాస సంచికలో కుచ్చిత్తమును నొకప్రెంచి
నాటకమునకు శ్రీమతులు చిత్రావీక్షకులు బి. ఎ. ఎల్. టి.
గారి యనుబాదిను. "అనుమానపురుషి" అను నాటకము సం
పూర్ణముగ ప్రకటింప బడుచున్నది.
భావప్రకటనము
ఆంధ్రనాటక రంగధార: వికాసము లగు శివాగరా
జరావుగారి అభినయ విశేషములు (Poses) అయిదుకుండును.
మ ట్రి
ప్రకటనమున ఆంధ్ర నాటక రంగము నుద్దరించి యెంత
యో వన్నె దెచ్చి కీర్తి శేషులైన యావని లక్ష్మణస్వామి గారి
భాయానము జీవితచరిత్రము.
నిపుల ప్రయత్నములు,
ప్రతిసంచికయందును నొకనాటకము గాని నరలగాని సం
పూర్ణముగ ప్రకటింపబడును. చందాదారు లభివృద్ధియొనకొ
లదియు నాటకములును నరలబడునూడ నచిత్రముగ ప్రకటింప
ప్రయత్నములు జరుగును.
పత్రిక లో
120 పుటలు, 2 త్రివర్ణ చిత్రపటములు, 50 మొదలు
60 వ వరకు సాధారణ చిత్రపటములు నుండును.
మూల్య మెంత
సంచికలో ప్రకటి పడు ఒక్కనాటకమునకు గాని
నరలకు గాని 1-0-0 అగునుగా
త్రివర్ణ చిత్రపటములు 0-8-0 "
సాధారణ చిత్రపటములు 1-0-0 "
ఇంకా పరిశోధక వ్యాసములు, జ్ఞానవిమలములు వింతలు,
జనోదములు, కథలు, నవనవభూతములగు కవుల భాగీరథులు
వీనికి కల ఎంతఅనిచెప్పమా?
ఒక్కసంచికే యంతటిఅధికమూల్య మగుచున్నప్పుడు,
మేము, సం॥ చందా రు 1-8-0 లు, అర్ధ సం॥ చందా రు
4-0-0 యనేకా దా విధించితిమి?
ఆంధ్రభాషలో నీరణ శివకు నితటి సర్వాంగమునందర
ముగ శివసామగ్రియు కలుగదీ యుండలేదు. భాషాభిమాను
లారా! త్వరతో చందాదారులు కండు చందాదారు లభివృద్ధి
యన కొలదియు "శారద" సహృదయభంగి వివిధగతుల ప్రక
టింపబడును.
మాసేజరు, శారద
చుదిరిబుచ్చుచు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూలై 4-వ తేది బుధవారము

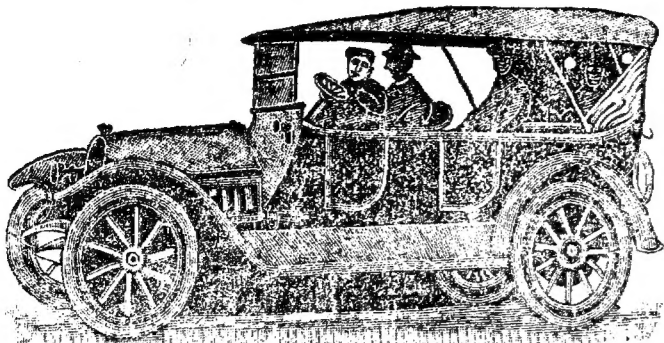
(1) ధాన్యములు			
దనలాలు	బా 1-కి రు 45-0-0 మొదలు 55-0-0 కలదే		
బియ్య	బస్తాలు	మొదలు.	వరకు.
కుసుమ తెనాలివి	,, ప 45 గలవి	రు 11-0-0	18-0-0
నెల్లూరివి	,, డిటా	,, 14-8-0	15-8-0
డిల్లీవి	,, డిటా	,, 14-0-0	16-8-0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	8-8-0
నువ్వులు	,,	,, 32-0-0	24-0-0
(2) పప్పు ధాన్యములు			
కందులు	బస్తా 1-కి 205 ర.	11-8-0	రు 12-0-0
నెనగలు	,, డిటా	,, 11-0-0	11-4-0
పెసలు	,, డిటా	,, 11-8-0	12-0-0
మినుములు	,, డిటా	,, 18-8-0	15-8-0
ఉలవలు	,, డిటా 164	,, 7-0-0	7-4-0
(3) నూనె వస్తువులు			
నువ్వులనూనె	బా 1-కి	రు 150-0-0	155-0-0
నెయ్యి	మ 1-కి	,, 14-0-0	24-0-0
కొండాపురం	జేరునెనగపప్పు బా 1-కి	,, 60-0-0	62-0-0
యితర ప్రదేశము	,,	,, 56-0-0	58-0-0
జేరునెనగనూనె	గానుగ బా 1-కి రు 145 మినునూనె 180		
అముదము	నూనె బా 1-కి	రు 182-0-0	
(4) చిల్లర వస్తువులు			
బాయపముపు	బా 1-కి	రు 175-0-0	180-0-0
మారపముపు	,,	రు 165-0-0	170-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు)	బా 1-కి రు 90-0-0	105-0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు	నీలియండు మునుగు 1-కి రు 40, 45		
కాళహస్తీ పాయకట్టు	,,	రు 60, 65	
తెల్లము	బా 1-కి	రు 40-0-0	50-0-0
చింతపండు పాతడి	బా 1-కి	రు 48-0-0	90-0-0
,, కొత్తది	బా 1-కి	రు 85-0-0	42-0-0
(5) ఇనుము			
కట్టాలు రఖం	బా 1-కి	రు 84-0-0	85-0-0
చదరం	,,	,, 85-0-0	88-0-0
రవుడు	,,	,, 87-0-0	40-0-0
(6) లోహములు			
కెండి 100 కులంకు		రు 78-0-0	80-12-0
బంగారము, కులము 1-కి		రు 24-8-0	25-0-0
నవరసు 1-కి		రు 15-15-3	
ఇత్తడి బా 1-కి		రు 800-0-0	808-0-0
రాగి డిటా		రు 880-0-0	885-0-0
అస్కా చెక్కర బ 1-కి		రు 55-8-0	56-0-0
(7) కంగులు అలిజలైన			
అవు కృష్ణుడు	20 డిక్రీలు	రు 202-0-0	205-0-0
వొట్టికెష్ణుడు	20 డిక్రీలు		డిటా
సింహంమార్కు	20 డిక్రీలు		డిటా
అవుకృష్ణుడు	16	రు 160-0-0	165-0-0

బెజవాడ బజారుధరలు

కుసుమ బియ్యం సం 1	రు 17 12 0
సం 2	రు 17 8 0
అమ్మిళ్లు సం 1	రు 18 4 0
సం 2	రు 17 4 0
ధాన్యం	రు 8 4 0
నెయ్యి	రు 26 0 0
రాసాగరాలు సం 1	రు 18 12 0
సం 2	రు 18 6 0
కోనామణి సం 1	రు 19 4 0
సం 2	రు 18 12 0
యాభరణ వస్తువి. వి. బి. భార కొంచెం గిరాకీ గావున్న	
వి. కృష్ణుడు కొంచెం నీరు తగిలింది. యంతవరకు వస్తుములు	
యేమిలేవు. అల్పాగ్రా తెల్ల పోతూపున్నట్టికి కూడా వేసవి	
ప్రీతి కగలేదు.	
హిందూపురము వందలి ఇ. సి. యం. హైస్కూలులో	
ఉపాధ్యాయులుగానుండిన యం. యస్. నరేశ్వర చి-వి గారు	
ఆ స్కూలు వందలి పెద్దయండివండును గతనెల 80 తేది ఒకనగ్గ	
బరువుబడి వారికి నీడోలు సులువులయెను.	

మోటారును నడుపుటకు నేర్పబడును

అన్నిభాషలలోను ఆంగ్లాంగ్లము లివ్వబడును
హారదేశమునుండి వచ్చు విద్యార్థులకు ప్రత్యేక సహాయములు గలవు.

సవరణచేసి ముద్రింపబడిన మా ప్రాస్టిక్టసునకు వ్రాయుడు.

శ్రీ రాం మోటారు సూక్రాలు,

1/28, మూకర్ లు ముత్తువీధి, బార్డిచావులు, మద్రాసు.

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!

నేరుగా తయారుచేయునట్టి వారివద్దనుండియే మీకు అవసరమైన ఔషధములను తెప్పించుకొనుడు

Daca Ayurvedia Pharmacy Ltd., c

The Place For Economy Genuineness & Reliability

ది డక్క ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మితవ్యయమునకు, శ్రేష్ఠత్వమునకు, నమ్మకమునకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల

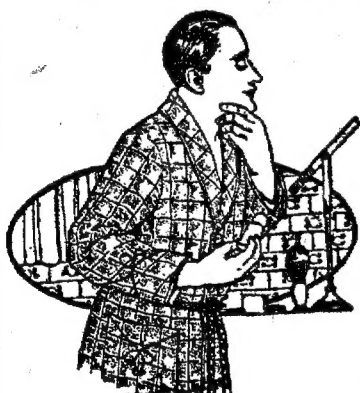
హిందూ దేశమందు అంతటను, బర్మా, సిలోను మొదలగు జాగాలన్నిటిలోను బ్రాంచిలుగలవు.

వ్యాధివివరములు తెలిసిన ఔషధయోగము ఉచితముగా తెలుపబడును. దరఖాస్తు పంపినదే క్యాటలాగు, క్యాలండరు యినాముగా పంపబడును.

Head Office :—Dacca 8, 8-1 Armenian Street Decca

Calcutta Branches :—Stand Road Bhawanipur. Sovabazar. Bow Bazar.

“ERASMIC” కడుసులభ
SHAVING STICK. మార్గము

ఉదయమున ఎరాస్మిక్ షేవింగ్ కడ్డీతో నల్బును పట్టించి,
బాగుగా రుద్ది స్వయముగా ఔరము చేసుకొనుటయే మంచివధి.

ఔరము చేసుకొనిన తరువాత చల్లగానుండును, మచ్చలు
యిండుట. ఆదినము అంతయు ముఖము నిగ నిగ లాడుచుండును.

మతియు సీపు మిక్కిలి అందముగా కూడ అగుపడుదువు.

చూపునకు అందముగా అగుపడుటలో ఒక గొప్పశక్తియు
న్నట్లు మానసిక శాస్త్రము తెలుపుచున్నది.

(1) గాన సీపు ఎరాస్మిక్ కడ్డీని వాడినచో తప్పక అందముగా కనపడుదువు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలుమొదలు వయసైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-5 ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు యా 1-4-0

505 మీ లోకమాన్య కస్తూరిమాత్రలయందు మీరు తెలివినన్ని గుణములుగలవు దయచేసి తక్షణం 8 బుద్ధును
పంపుడు.

ఎం. వెంకయ్య, కాలూకా గుమాస్తా గురుజుల, గుంటూరుజిల్లా.

506 మీ లోకమాన్య కస్తూరిమాత్రలు అందమైన కృత్యములకు వాడతగినవి. ముఖముగా లోకములను
వాడిన మలబద్ధకము ఎంతకాము నుండియున్నను తొలగుతున్నది. తక్షణం 8 బుద్ధును పంపుడు.

ఎం. పార్థసారథి అయ్యంగారు, ఏజెంటు, బెల్లూరు ఆంధ్ర కో. ప్రెస్. వాల్తూరు.

బాల ముఖోద్దయ ఇది బిడ్డలకు కల్పకరువు. (శ్రేష్ఠమైన నూలికలనుండి కాస్తోక్తి) కుమార తయారుచేయించి
నదిబిడ్డకక్కి, ౫౫౦ లీమందులు, భేనుజ, గురుపులు, తీట, చిక్కిపోవు, నిద్రలేయి, మలబద్ధకము మొదలగు
వాటిని పోగొట్టి మంచిగాము పుష్టియిచ్చును, 20 దినములకు సరిపోవు ఔషధము బుడ్డి 1-5 ధర 0-12-0

507 మీ కస్తూరిమాత్రలు నిజముగా అన్ని వ్యాధులకును మంచి గుణమిచ్చును. 12 బుద్ధుల పంపకలెను.

కెంతురావు దేశపాండి బైర్ కాట్ డక్కా (తెన్ను బ్రహ్మలూరు, గుల్బర్గా.

రు. 2 లు ఔషధములకొనువారికి మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలండరు ఇనాం.

ప్రాంచి:— సం 881, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు, ప్రాంచినుండి 5 పీసు పంపబడెను.

పాశుపు వెంకటాచల వండిసులు శ్రీ శివారాధన వైద్యశాల మైసూరు. (2)

చాకులు - తాళములు

మం. X లికత్తు

అ. ప్రసాదలనే చేసింది. కేంబ్రిడ్జి

వెంటనే ధర క్యాటలాగు ప్రాయము.

బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టన్న ఆండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

8081

వెదాపుం. (గోదావరిజిల్లా)

టెలిగ్రాఫ్ అడ్రసు: “ఇంద్రప్రస్థ” వెదాపుం.

మీరు

219

దేహరోగ్యవిషయాభివృద్ధి

తెలుపు

కవిశ్రమమును

పుస్తకమును కవి, విని, చూచియుండురా
తేదా,

ఇప్పుడే మాకు వ్రాసిన తపాలువైరా
ఖమ్మలు లేకయే పంపెదము.

విశ్రాంతి:

ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాలయము

28 బాజ్జీ, మదరాసు.

చేంబర్లెనుగారి
పెయిన్ బామ్

వాత నొప్పులు, నడుము
నొప్పి, కాలినగాయములు,
తలనొప్పి, పండ్ల నొప్పి,
నరుకులు, దెబ్బలు
మున్నగునవి దీనివలన
తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో

వికయమునకు

33 దొరకును. (1)

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయుర్వేద శాస్త్రములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో వ్రాసెదము.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,

(3198)

27, చీనాబాదరోడ్, మదరాసు.

చెముడుకు

అమోఘమైనమందు

కుదరనిచోమీసామ్మతిరు

గలుచెదమనిష్ఠాంపువైఖరా

రునామాప్రాసంపాదకును

బుద్ధిగరు 4-0-0 నిపెల్లప్పులువెరు

డాక్టర్ రత్నం బ్రదర్స్,

మొదటికొత్తపాత్

మాకుతెరు, కృష్ణాజిల్లా

అమృతాంజనము

వసంత కుసుమాకరము

419 వ. పుట దుభాసేవానందు ముద్రాస్థముగ రేరతరములనుండి ఆర్జ్యవైద్యులు ఉపయోగించుచున్నారు. ఇంకను కీడు, అజీర్ణము, నిశ్శక్తున మొదలగు వ్యాధులలోగూడ మిక్కిలి అనుకూలము. బలవర్ధకము రక్తమును కల్గిజేయును. ఇందు శరీరపుటాభకము, బంగారము, ముత్యము, కంఠ భస్మము, కాంతము, ఇత్యాది విలువగల ఔషధములు గలవు. 20 మాత్రముల సీసా 1 టీకా రూ 5-0-0 ఔషధముతో గూడ పథ్యమును ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసి లిమిటెడ్

వనూలైన మూలధనము రూ 1,12,925-0-0 19 హానిస్రోడ్డు, మాంటురోడ్డు పోస్టు-మదరాసు

నిర్వహ్యమైన కాత్రియ ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

ప్రధానాధికారి:— (1) నెం 4/185, మాంటురోడ్డు, మదరాసు. (2) 402, మంటుస్ట్రీటు జి.టి. మద్రాసు. (3) హైకోర్టు, తిరుపతి.

మొదట:— దాదా అంబు లో, సోల్ ఏజెంట్లు, నెం 260, వై నాబాబురోడ్, జి.టి. మదరాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

వేగు ఔషధములు

కడచిన యిహలోమైకు వర్షముల కాలముగ ఇండియాలో వలభాగములందును, బర్మానున్న గు పశ్చిమతీరములందును ఉపయోగించబడి అనేకులను రక్షించినవి. ఇవి స్వేదను గుణవర్ధకులుగాక, రాతుడే చేయుటకును లెగినవి.

జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శరభాతఘృతమును, ఉపయోగించవలెగింది.

హైమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రూ 1 4 0 లు } శరభాతఘృతము 1 అవున్సు సీసా రూ 0 14 0 లు
8 అవున్సుల సీసా రూ 0 12 0 లు } శరభాతఘృతము 1/2 అవున్సు సీసా రూ 0 10 0 లు

కలరా ఔషధములు

మాకలరాముందులు అనేక మ్యూనిసిపాలిటీవారిచే పొందబడియున్నవి. ఈ రాజధానిలో ఈ కలరావ్యాధి కై యుపయోగించబడు మందులొనెల్ల మాకలరాముందులు శ్రేష్ఠమైనవని ఖ్యాతిపొందెను.

కలరావ్యాధి 6 అవున్సులు విభావి సంచివని 12 మాత్రలు కలసి పెట్టు రూ 1-2-0

ప్యాకింగు, పోస్టేజి అన్నిటికిని ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము.

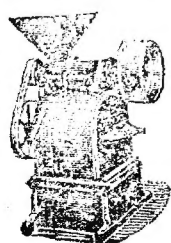
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి ఆయుర్వేదాశ్రమము 41 ఆచారప్పన్ ఏధి బార్డి టవున్ మద్రాస్.

శుద్ధ స్వ దేశి బెంగులూరు మేలు పట్టుచీరలు

చిలకచీర, కనుపుకచ్చ, కంఠండు, మేళువర్ణము, ఎలుపు, రోలా, ఆకాశవర్ణము, ఆరంజి, కాఫీరంగు నెరుంగు మొదలగు రంగులలో సాదా పట్టుచీరలును, కలిక చేరిన కట్టుచీరలను మాన్ద సిద్ధముగానున్నది. చిన్న అద్దలైనా, పెద్దది అయినా మిక్కిలి బాగా త్రేగా తీయవలెను. పీకేనివో వాడను తీసుకొని వ్రేయు యచ్చదము. చానున, శేష్ వస్త్రములకి యుపయోగము. ఓ పాసి మాతో చేయు చేపిమాల్చి ఈ వస్త్రము మీకు తెలియను.

మాకం సుబ్బరామశెట్టి అండు బదర్లు,

పట్టుబడిన వర్తికులు, చాక్, బెంగులూరు సిటీ.

Head office:—
CALCUTTA.

బెట్టిసు రైసుహల్లరు అండు పాలిషరు

693

నెం 1, 2, 7 వ. రైసుహల్లరులు స్థాపించునది కీర్తికామే యర్జునుడు. ఈ హల్లరులకు విడిభాగములు ఎప్పుడునా సిద్ధముగానున్నవి. రిసెప్ట్ ద్వారా ఆంధ్ర ఎంబెసులు పోటీ ధరల చొప్పున కట్టుచేసబడును. కలి రయికరి మీరు అర్జునుడు ఎంబెసులు మునుపు మా ధరలను పోల్చి చూడగోరకము.

B. D. BERY & Co.,
8 Sembu Doss St., Madras.

కే న రి-ర త్న త్రయము

లోకీధ

గర్భాశయలోగ నివారిణి:—స్త్రీలకు గలుగు ఋతుకూ-
బసాస్థిశాకుండుట, ఆకాలబసాస్థి, మైలబాస్థిగాను రక్తస్ప-
రాన పోవుట మనుమలోగము, సంతాపానక, రక్తసీసక,
చులబద్ధకము, మాడికావారము, కీళ్లకోప్పము, ఆరకాడు.
అరచేనుముంట మొదలగు స్త్రీల మర్మ వ్యాధులను మిడి-
య్యను 12 ఔన్సు 8-0-0; 6 ఔన్సు 1-10-0

అమృత

రక్తకుద్ధి వ్రావకము:—ఇది రక్తసీసక, చులబద్ధకము
అజీర్ణము, కీళ్లకోప్పము, మేహవ్యాధులు, కడుపులో గుంట
మొదలగు వ్యాధులను నివారింపి శరీరమునకు కాంతిని ముఖ-
మునకు తేజస్సు నిచ్చును.
12 ఔన్సు 8-0-0; 6 ఔన్సు 1-10-0,

అరగ

వర్ణజ్వరనివారిణి

12 ఔన్సు 2-0-0; 6 ఔన్సు 1-0-0; 3 ఔన్సు 0-10-0
కే న రి కు ట్టి రం,
(66) ఆయాశ్రేష్ఠ అవుషధశాల,
పోలికా కమిషనర ఆఫీసులోను, ఎమ్బెసుడు, మదరాసు

మెలయచందనము

గనేరియా అను పెరిగోమమును తుళారము

శిష్యుడు శర. పిలికారితో పని చేయు.
ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు
విధముల నెగ రోగమును మూర్ఖ-
త్వాదులతో మాన్పును. స్త్రీలకును
వ్యాధులకు గూడ ఇది రాజౌషధము.
(1261) డబ్బీ 1 కి నెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసి, రాయవరం (గోదావరిజిల్లా)